

DEYİMLER - ATASÖZLERİ

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen durum, "ağzı açık kalmak" deyimine uyuşmamaktadır?

- A) Eski okul arkadaşımı karşımda görünce gözlerime inanamadım.
- B) Yaşadıklarını bana anlatınca neredeyse küçük dilimi yutacaktım.
- C) Babası yanımıza gelince zavallının eli ayağı titremişti.
- D) Onun bu soğukkanlılığı doğrusu bizi hayrete düşürmüştü.
- E) Birden gelen, beklemediği bu mutlu haber karşısında şaşırıp kalmıştı.

8. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde deyim yanlış kullanılmıştır?

- A) Antrenörün gözüne girmek için çok çalışıyor.
- B) Onun hatırını kırmayalım diye davete katıldık.
- C) Kaçan gol fırsatları saç baş yoldurur cinstendi.
- D) Kocaman köpeği görünce ödü kopmuştu.
- E) Olayı tüm detayları ve gerçekliği ile bire bin katarak anlattı.

9. Bir bitkiyi güzel gösteren, verimli kılan, canlı tutan çiçekleri ve meyveleridir. Varlığını ancak bunlarla ortaya koyabilir. İnsanlar da böyledir. İnsan ailesi, çocukları, yakınları ve dostları ile bir bütün oluşturup varlık gösterebilir. Eğer bunlardan mahrum olursa meyvesiz bir bitki gibi ortada kalır. Bir canlılık ve dinamizm ortaya koyamaz, solar gider.

Bu parçada anlatılanlar, aşağıdaki atasözlerinden hangisiyle özetlenebilir?

- A) Ağacı kurt, insanı dert yer.
- B) Ağaç yaprağıyla gürler.
- C) Ağaca dayanma kurur, adama dayanma ölür.
- D) Ağacın meyvesi olunca başını aşağı salar.
- E) Ağaca balta vurmuşlar, "Sapı bedenimdendir." demiş.

10. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, ayrıca içinde verilen açıklamaya uygun değildir?

- A) Herkesin tenceresi kapalı kaynar. (Bir kimse-nin yaşayış şartları başkalarının gereği gibi bilinemez.)
- B) Araba devrilince yol gösteren çok olur. (İş iş-tenden geçtikten sonra verilen öğüdün bir değeri yoktur.)
- C) Akılsız başın cezasını ayak çeker. (Bir işte dü-şüncesizce davranan kişi, her türlü olumsuz sonuca katlanır.)
- D) Acele ile yürüyen yolda kalır. (İş yaparken ace-le eden kişi şaşırır, o işini bitiremez.)
- E) Söz dediğin yaş deridir, nereye çekersen ora-ya gider. (Büyüklerinin sözünü tutmayıp on-la-rı dinlemeyenler, zaman içinde pişman olur.)

11. (I) Bu güzel şehir "Ege'nin incisi" ya da "Türkiye'nin Batı'ya açılan penceresi" olarak biliniyor. (II) İzmir, 8.500 yıldır kent yaşamının devam ettiği bir yerdir. (III) Ekonomiden tarıma, eğitimden sağlığa, teknolojiden gündelik yaşama kadar farklı alanlar-da birçok ilk İzmir'de boy göstermiş. (IV) Tarihî Kemeralı Çarşısı, şehrin en işlek yaya trafiğine sahip noktasında bulunuyor. (V) İzmir'in en eski buluşma yeri ve açık hava alışveriş merkezi olan Kemeralı'nda iğneden ipliğe her türlü ihtiyacı bulmak mümkün.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili ola-rak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, dolaylama vardır.
- B) II. cümlede, bütün sözcükler gerçek anlamlıdır.
- C) III. cümlede, deyim yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede, duyuru aktarımı vardır.
- E) V. cümlede, ikileme vardır.

CÜMLE ANLAMLI

KAVRAMLAR

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisi, kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Edebiyatın yaşamı anlamlı kılan yönü, gerçek karşısındaki tutumundan gelir.
- B) *Çalılıkıuşu*, romanımıza yeni bir duyarlık getirmiş, aşılması güç bir eserdir.
- C) Ahmet Rasim, edebiyatımızda roman, deneme, anı, fıkra gibi çeşitli edebî türlerde eserler vermiştir.
- D) Cemal Süreya'nın şiirlerinde sözcük seçiminde daha çok, sözün çağrışımsal özelliği ön plandadır.
- E) Ahmet Haşim'in şiir dünyasını oluşturan duygularla kişisel yapısı ve dünya görüşü arasında kuvvetli bir bağ vardır.

2. (I) İlk romanlarından başlayarak edebiyat ödülleriyle tanışan Fransız yazar Patrick Modiano, 69 yaşında Nobel Ödülü'ne layık görüldü. (II) Ödül alan on beşinci Fransız yazar olarak Nobel Edebiyat Ödülleri'nin tarihine geçti. (III) Fransız basınından öğrendiğimiz kadarıyla bu onuru, ödülün ülkesi olan İsveç'te yaşayan torununa ithaf ettiğini açıkladı Modiano. (IV) Yayımcısı Gallimard'a "Neden beni seçtiler?" sözüyle ilk tepkisini vermişti. (V) Ama Modiano; Gide, Camus, Sartre gibi Nobel'i fazlasıyla hak eden sıra dışı bir yazar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde nesnellik yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Bizde edebî mülakatın ilk örneklerinden biri, Ruşen Eşref Ünaydın'ın I. Dünya Savaşı yıllarında Vakit gazetesinde yayımladığı röportajlardır. (II) Hamit, Nigâr Hanım, Halit Ziya, Halide Edip, Ziya Gökalp, Ahmet Haşim ve Refik Halit gibi 18 yazar ve şairi konuşturur Ünaydın ve bunları 1918 yılında *Diyorlar ki* adıyla kitaplaştırır. (III) Kitap, devrin edebiyat anlayışı hakkında bilgi vermekle kalmaz; edebiyatçıların birer portresini de çıkarır. (IV) *Diyorlar ki* adlı bu eserden bir süre sonra bir röportaj dizisine de Hikmet Feridun Es imza atar. (V) 1929'da Akşam gazetesinde 50 kadar edebiyatçıyı ağırlayan *Edebiyatımız Ne Hâlde* başlıklı dizi, Hüseyin Suat'ın "eskiler" hakkındaki keskin görüşlerinden sonra pek gariptir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yoruma yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. (I) Shakespeare'in 450. doğum yılı anısına tüm dünyada etkinliklerle anılan ve en çok bilinen oyunları genç okurlarla buluşuyor. (II) Önemli tiyatrolarından olan *Jül Sezar*, yazarın en büyük tragediyalarından biri. (III) Roma tarihinden pek çok gerçek olaya dayanan oyun, Sezar'a yapılan hain suikastın aydınlatılmasıyla başlar. (IV) Oyunda Sezar'ın ölümünden sonra Romalıların başına gelen felaketlere ve ardından suikastçıların teker teker düşüşüne tanık oluruz. (V) Tiyatro sanatına hatırı sayılır katkılar sağlayan eser, aynı zamanda İngiliz dilinin güzel örnekleri arasında yer alıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangileri, sözü edilen eserin içeriğiyle ilgilidir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

KAVRAMLAR

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üslupla ilgili bir özelliğe değinilmemiştir?

- A) Günlük konuşma diliyle yazdığı şiirlerinde yaşadığı dönemin sorunlarına dikkat çekmiştir.
- B) Romanının ilk baskısında yabancı sözcük ve tamlamalara çokça yer veren yazar, sonraki baskılarda yapıtının dilini sadeleştirmiştir.
- C) Öykülerinde, toplumca bir kenara itilen mutsuz kişilerin yaşamlarına odaklanmıştır.
- D) Şiirlerinde parnasizmin etkisiyle ahenge, müziğe önem verdiğiinden sessel olarak birbirine uyan sözcükleri bir araya getirmiştir.
- E) Romanlarında yaptığı betimlemelerde sıfatları ve sanatlı söyleyişleri yoğun bir biçimde kullanılarak okunması güç bir yapıta imza atıyor.

6. (I) Çocuğa kitap alınırken çocuğun yaşı kadar algılama düzeyi de göz önünde bulundurulmalıdır. (II) Alınacak kitabın, çocuğun gelişim dönemine uygun bir dil ve yaşamı tanıtan bir öğreti taşıması gerekir. (III) Ayrıca onu korkutan, sindiren, ona bir düşünceyi benimsetmeye çalışan kitaplar seçmemeye de dikkat edilmelidir. (IV) Kitaplar, çocukların kendilerini tanımalarına katkı sağlayan en önemli yaşam koçlarıdır aslında. (V) Bu yüzden kitaplar, çocukların birlikte yaşadıkları toplumun değer yargılarını öğrenmesini sağlamalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi hem üslup hem içerikle ilgilidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Yapıtta, yüzyıllardır anlatılagelen on masal, hikâyeye dönüştürülmüş. (II) Ancak yazar, masalları özgün bir bakış açısıyla yeniden ele almış. (III) Masalların özünü korurken anlatımsal olarak önemli değişiklikler yapmış, kimi kısımlarını şiirleştirmiş, farklı yazınsal türlerden yararlanarak yapıtın anlatımını renklendirmiş. (IV) Bu anlamda yapıtta hikâyeleri okurken kimi kısımların şiir, tiyatro ya da mektup biçiminde olması okur açısından hayli ilgi çekici olmuş. (V) Masal gibi zengin bir kaynaktan beslenerek yepyeni tekniklerle farklı bir kitaba imza atan yazarın edebiyatımızda şimdiden kendi alanını açtığını söylemek yanlış olmaz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde değerlendirme yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "eleştiri" söz konusu değildir?

- A) Yapıtlarında köy ve kasabalarda yaşayan insanların sorunlarını, incelikli bir gözlem ve başarılı bir anlatımla ele almıştır.
- B) Yapıtı okuyunca yazarın yargılarını bilimsel bir temele dayandırmadığını, bu yüzden saptamalarının tutarsızlıklar içerdiğini fark ediyorsunuz.
- C) Romanda öyle içten bir anlatım var ki hangi anlayışta ya da görüşte olursanız olun, onda kendinizden bir şeyler buluyorsunuz.
- D) Yazarın yapıtta yer yer gereksiz tasvirlerle ve olayla ilgisi olmayan bilgilere yer vermesi, okuru yapıttan soğutuyor.
- E) 1970'li yıllarda çeşitli dergilerde yayınlanan şiirlerini, 1980'lerin başında *Kan* ve *Gül* adlarının iki kitapta toplamış.

9. (I) İngiliz şairlerinden Ted Hughes'in *Demir Kadın*'i çevre üzerine düşünenlerin seveceği bir roman. (II) İçerik olarak *Demir Kadın*'in kocaman demir elinde küçücük bir kardelen çiçeğini Lucy'nin penceresinin önüne bırakması okurun zihninde canlı imgeler yaratacak güçte fakat romanın kurgusu aynı başarıya sahip değil. (III) Çevre sorunu gerçek anlamda çözülüyor romanın sonunda, insanların dışındaki bir faktör çevre sorunlarını çözüveriyor. (IV) Hâlbuki sorunları insanlar kendileri çözselerdi ya da kazandıkları çevre duyarlılığı bir şekilde görünür kılınsaydı daha etkili bir son olabilirdi. (V) Sorunların kendiliğinden çözülmesi aslında çevre sorunlarına dikkati çeken bir kitabın sahip olması gereken mantık çıkarsamaları açısından da pek doğru değil.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem de olumsuz bir eleştiri söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

CÜMLE ANLAMLI

KAVRAMLAR

1. (I) Bizde çocuk edebiyatı konusu Meşrutiyet'ten sonra kendini duyurmuştur. (II) Öğretmen okullarına Batılı eğitim anlayışının girmesi buna ön ayak olmuştur. (III) Tanzimat Dönemi'nde, Batı dillerinde yazılmış kitapların dilimize çevrilmeye başlanmasıyla çocuk klasikleri de dilimize çevrilir. (IV) Bu çevirilerde çocukların anlayabileceği bir dil kullanılmaması çocuk klasiklerinin çocuklar tarafından okunmasını zorlaştırmıştır. (V) Ayrıca bu çevirilerde Batı kültürüne ait değer yargılarının ayıklanmamış olması nesiller üzerinde yıkıcı etkiler oluşturmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden başlayarak olumsuz eleştiriye yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "öz eleştiri" daha ağır basmaktadır?**

- A) Benim eserlerim, kendi düşünce dünyamdan, kişisel yaşamımdan ve çevremden ayırılır, bağımsızdır.
- B) Ben ve içinde bulunduğum sanat çevresi, o yıllarda İkinci Yeni'nin şiirini iyi tanıyamamış ve yanlış anlamıştık.
- C) O dönemde, ben de tüm öykücüler gibi roman yazmaya karar verdim ama bir süre sonra bundan vazgeçtim.
- D) Toplumcu şiirleri hiçbir zaman gerçek şiir olarak görmedim, şiiri kapalı söyleyişlerde aradım ben.
- E) Yaşım henüz yirmilere gelmeden başladığım şiir yazma serüvenimde her zaman duygularıyla hareket ettim.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi yoktur?**

- A) Bahçe vaktinde sulanmadığından sebzelelerin çoğu kurumuş.
- B) Babam ileride işlerimiz bozulabilir diye şimdiden çeşitli tedbirler aldı.
- C) Bugün yoğun trafikten dolayı konferansa yarım saat geciktik.
- D) Ustabaşı, makine bozulduğu için üretime ara verdiklerini söyledi.
- E) Oturduğumuz evin bazı odaları hiç güneş görmüyordu.

4. (I) Yazarın yeni kitabı "Yüzler ve Sözcükler" dille edebiyatın görkemli bir buluşması. (II) Genç okura seslenen, onu dil ile edebiyatın kesişme noktalarında dolaştıran başarılı bir yapıt. (III) Yazarın, gençleri edebiyatın en seçkin metinleriyle buluşturması, onların önünde yepyeni ufuklar açıyor. (IV) Bunu yaparken de okurun dil ve edebiyat beğenisini geliştirmeyi de ihmal etmiyor. (V) Bu anlamda bilimsel metinlerin soğuk havasından uzak, canlı bir anlatım, yapıtın sevilerek okunmasında önemli bir rol oynuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde yargı, gerekçesiyle verilmiştir?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve V. E) IV. ve V.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisinden söz edilemez?**

- A) Bunca yolu, bu müzedeki eserleri görelim diye geldik.
- B) Arkadaşlarıyla alışveriş yapmak üzere evden ayrılmış.
- C) Okul masraflarını karşılamak için bu yaz bir büfede geçici iş bulmuş.
- D) Sınavda çok heyecanlandığı için soruların bazılarını çözmemiş.
- E) Çektiği belgelerle gençleri, yakın tarihimizle ilgili bilgilendirmeyi hedefliyor.

KAVRAMLAR

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul-sonuç ilişkisinden söz edilemez?

- A) Fazla kilolarından kurtulmak istiyorsan düzenli spor yapmalısın.
- B) Akşama maça gidebilirsin ama ödevlerini mutlaka bitireceksin.
- C) Bu kestirme yolu kullanırsan kasabaya kısa sürede ulaşırın.
- D) Masraflarını ben karşılarım, sen yeter ki bizimle gelmeyi kabul et.
- E) Konuşmasını yapmak üzere yerinden kalkarak kürsüye doğru yöneldi.

- 7.** (I) Osmanlı Dönemi'nde çocuğun modern anlamda kendini göstermesi on dokuzuncu yüzyıla beraber ortaya çıkmış bir gelişmedir. (II) Şüphesiz ki çocuklar her zaman vardı ve görünüyordular. (III) Ancak çocukların farklı ihtiyaçlarının ortaya çıkması ve onların kendilerine göre bir hayat tarzının mevcudiyeti, daha çok Batı tarzı bir yaklaşımın hâkim olmasıyla başlar. (IV) Osmanlı'da geleneksel anlamda çocuğun görünür hâle geldiği ilk mekânlar mahallelerdi. (V) Mahalle kültürünün sıcak ve samimi yapısının, çocuğun saf dünyasına uyumlu olmasının bu durumun ortaya çıkmasında etken olduğu düşünülebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi tahmin anlamı taşımaktadır?

- A) I. B) II. C) V. D) IV. E) III.

- 8.** Büyük yazar olmak istiyorsanız hedefinize ilerlerken daha önce açılmış yolları kapatmadan kendinize yepyeni bir yol açmalısınız.

Bu cümlede yazarlığın hangi yönüne dikkat çekilmektedir?

- A) Yalınlık B) Yoğunluk C) Kalıcılık
D) Özgünlük E) Tutarlılık

- 9.** (I) Yeni iletişim teknolojileri aracılığıyla mesaj bombardımanının yaşanması, gerek kurumları gerek insanları giderek duyarsızlaştırmaktadır. (II) Bu duyarsızlık beraberinde farklı davranışları geliştirmekte, insanları yeni arayışlara, yeni iletişim ortamlarına yönlendirmektedir. (III) Günümüzde yeni iletişim ortamları, özellikle internet, modern iletişim sisteminin en büyük destekçisi olmaktadır. (IV) 1970'lerde başlayan internet kullanımı, web sitelerinin, portalların yaygınlaşmasıyla kullanıcı sayısını artırmıştır. (V) 2000'li yıllarda sosyal medyanın işlerlik kazanmasıyla her kesimden insanı ilgilendirecek noktalara ulaşmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir varsayım dile getirilmiştir?

- A) Hava karardı, akşamüzeri yağmur yağabilir.
- B) Önümüzdeki yıl derslerine daha çok çalışmalısın.
- C) Sizden, yapılması kolay olan ama zaman alan bazı isteklerim olacak.
- D) Belki babamı ikna etmek için onunla senin görüşmen daha iyi olur.
- E) Resim yarışmasına okulu temsilen senin katıldığını düşünelim.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir öneri söz konusudur?

- A) Başladığı bir işin sonunu getirmeden o işi asla bırakmazdı.
- B) Bu akşam savaş filmi değil de bir komedi filmi seyretsen daha iyi olur.
- C) Önümüzdeki eğitim-öğretim döneminde okul araç ve gereçlerini daha etkin kullanmalıyım.
- D) Önümüzdeki hafta KPSS'ye girecek olan tüm adaylara başarılar dileriz.
- E) Kitap okuma alışkanlığı küçük yaşlarda başlar ve kitap okundukça gelişir.

CÜMLE ANLAMLI

KAVRAMLAR

1. (I) Paleolitik Çağ'dan başlayarak tarihin her döneminde insanlar Anadolu'da yaşamış, uygarlıklar kurmuştur. (II) Bugün, Anadolu'nun her yerinde mutlaka bir tarihsel yapıyla karşılaşır, bir uygarlığın izlerine rastlarsınız. (III) Bu sanat yapıtları, bu topraklarda bizden önce yaşayan insanlar tarafından bırakılan birer kültür mirasıdır. (IV) Bu mirasın korunması ve bizden sonrakilere de ulaşması, toplumda bu eserlerin önemine ilişkin bir bilincin oluşmasına bağlıdır. (V) Bu konuda en büyük sorumluluk ise toplumu şekillendirme misyonuna sahip eğitimcilerindir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir "koşul" söz konusudur?

- A) I. B) II. C) V. D) IV. E) III.

2. (I) Türk edebiyatında deneme, ilk örneklerini 19. yüzyılda verebilmiş, 1940'lı yıllara kadar pek rağbet görmemiş ancak bu yıllardan sonra kabul gö-rerek yaygınlaşmaya başlamıştır. (II) Söz konusu gecikme, ülkemizde bireyleşme sürecinin geç başlamasıyla gerekçelendirilebilir. (III) Bununla birlikte tür, Türk edebiyatında kırklı yıllardan itibaren hızla gelişmiş, kendi yazarlarını yetiştirerek nitelik ve nicelikçe oldukça kapsamlı bir konuma ulaşmıştır. (IV) Deneme, birey ya da toplum yaşamının bilimsel ya da güncel bir konusu üzerine anlaşılması kolay, bilinçli bir öznellikte kaleme alınmış bir edebiyat türüdür. (V) Bu türün dünya edebiyatında ilk ve tipik örneklerini Michel de Montaigne, *Denemeler* adlı eseriyle vermiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi tanımsal bir nitelik taşımaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Dil, geçmişten gelir ve geleceğe çeşitli biçimlerde aktarılır. (II) Geçmişten günümüze gelinceye kadar ses, biçim ve anlam bakımından değişikliklere uğrar. (III) Her toplum, içinde yaşadığı çağda, konuşulan ve yazılan dile sayısız katkıda bulunur. (IV) Toplumun yaşadığı kültürel, siyasal ve sosyal olaylar, dilin gelişiminde ve değişiminde etkili olur. (V) Ancak bu etkinin o kadar yoğun olması, korkarım ki dilin iç ve dış yapısını da zorlayarak dili bozacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir kaygı dile getirilmiştir?

- A) IV. B) V. C) I. D) II. E) III.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir tasarı dile getirilmiştir?

- A) Uzun yıllardır gazetede köşemde yazdığım mizahi yazıları bu kitapta topladım.
B) Gelecek yıl okulumuzda özel programlar yaparak önemli şairlerimizi tanıtmak istiyorum.
C) Kütüphanemdeki birçok kitabı okumadım, yavaş zamanda okumayı da düşünmüyorum.
D) Çok küçük yaşlardan itibaren yaşadıklarımı günü gününe yazıyorum.
E) Öykülerimin satış rakamlarının, romanlarımın gerisinde kalması, beni hayal kırıklığına uğrattı açıkçası.

5. Yazar, bu ilk öykü kitabında az ve öz sözcükle koca bir evreni aydınlatmış, içindeki tüm incileri ortaya saçmış. Bunu yaparken kendi toprağından, kendi kültüründen beslediği öykülerini sıcak, samimi bir dille anlatmış. Öyle ki yazar, benzersiz bir üslubu doğallıkla yakalamayı başarmış.

Bu parça aşağıda verilen kavramların hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Kalıcılık B) Ulusallık C) Yoğunluk
D) İçtenlik E) Özgünlük

KAVRAMLAR

6. (I) Yalnızlık, nedenine ve belirtilerine göre değişik şekillerde tanımlanmış bir kavramdır. (II) Derin yalnızlık, depresyonun eşlik ettiği bir durumken sosyal yalnızlık, bireyin yaşadığı toplumda kendini yabancı hissetmesi olarak tarif edilebilir. (III) Yine duygusal yalnızlık ise, normal ortamlarda ruhsal beklentilerine karşılık bulamayanlar için kullanılır. (IV) Joseph Younger ise yalnızlığın, başkalarına duyulan özleme karşın tek başına olma hissi olduğunu söyler. (V) Tanımı nasıl yapılırsa yapılsın önemli olan, yalnızlığın birey üzerinde oluşturduğu etkidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde dolaylı anlatım söz konusudur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. Bu sanatçı, resimlerinde şehrin meydanlarını, sokaklarını, yaşam alanlarını bizim günlük yaşantımızda farkına varmadığımız yönleriyle ve asıl önemlisi bambaşka bir bakış açısıyla ele alıyor.

Sözü edilen sanatçının resimlerinde görülen en belirgin özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgünlük B) Anlaşılabilirlik
C) Gerçekçilik D) Yalınlık
E) Ulusallık

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi ayraç içindeki kavramla ilişkilendirilemez?**

A) Yazdığım tüm çocuk kitaplarıyla zamanın yozlaştırıcılığına karşı çocuklara güvenli bir liman oluşturmak istedim. (Amaç)

B) Karanlıkta kalan her şey, güneşin doğmasıyla nasıl bir anda görünür oluyorsa elinizdeki bu kitap da tüm gerçekleri böyle aydınlatacak. (Somutlama)

C) Onun okuduğum ilk öykü kitabından sonra yeni öykülerini büyük bir heyecan ve coşkuyla bekliyorum. (Tasarı)

D) Yazarın dil ve anlatım özellikleri öyle kuşatıcı ki kısa zamanda tüm insanlığa mal olmasına şaşmamak gerekir. (Evrensellik)

E) Emin olun ki yazarın bu eseri de diğerleri gibi okurdan ilgi görmeyecektir. (Ön yargı)

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?**

A) O kadar başarılı bir öğrencidir ki her yıl en az üç dersten zayıf not alır. (Kinayeli söyleyişe yer verilmiştir.)

B) Kardeşim "Bu hafta da tiyatro yerine sinemaya gidelim." dedi. (Doğrudan anlatım söz konusudur.)

C) Eşyaları taşırken kırmamaya dikkat edin. (Uyarı dile getirilmiştir.)

D) Öykülerinde çocukluğundan çokça söz etmesi, o dönemde yaşadıklarının onda önemli izler bıraktığını gösteriyor. (Çıkarımda bulunulmuştur.)

E) Bu sorunları, çevre kirliliğiyle ilgili bir panelde yıllar önce dile getirmiştik. (Alçak gönüllülük söz konusudur.)

10. (I) Küresel ısınmanın etkileriyle ilgili görüşler şimdiye kadar yağışlı bölgelerin daha da yağışlı, kurak bölgelerinse daha da kurak hâle geleceği yönündeydi. (II) Ancak yeni bir araştırma, küresel ısınmayla birlikte yağışlı bölgeler gibi kurak bölgelerin de daha yağışlı hâle geleceği yönünde. (III) Ne yazık ki kurak bölgelerin daha fazla yağış almasının pek de fayda sağlamayacağı öngörülmüyor. (IV) Öncelikle bu bölgelerdeki toplumlar fazla yağışa alışık olmadığı için buralarda sellerden korunmaya yönelik altyapı yetersiz olabilir. (V) Bu da bu bölgelerde insanların sellerden daha fazla zarar görebileceği anlamına geliyor.

Küresel ısınmanın ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdaki-lerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, olumsuz bir eleştiri yapılmıştır.

B) II. cümlede, ortaya çıkan yeni bir gelişmeden söz ediliyor.

C) III. cümlede, bir hayıflanma dile getiriliyor.

D) IV. cümlede, gerekçeli bir yargıya yer veriliyor.

E) V. cümlede, bir öngörüye yer veriliyor.

CÜMLE ANLAMI

CÜMLE YORUMU

1. I. Şiir, insana dair hiçbir şeyi göz ardı etmeden estetik bir dille sunduğunda başarıya ulaşır.
II. Şiir, anlatacaklarını imge ve çağrışımlara yer vermeden doğrudan verdiği büyüsunü kaybeder.
III. Yetkin şiirler, sanattan ödün vermeden insanı tüm yönleriyle gözler önüne serer.
IV. Biçim ve içerik uyumunu yakalayamamış bir şiirin, insana ve topluma söyleyebileceği hiçbir şey yoktur.
V. Şiirde imge ve sembollere yer vermek, okurun önüne aşılması zor engeller koymak demektir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri birbirine anlamca en yakındır?

- A) I. ve III. B) I. ve V. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) III. ve V.

2. Yazdığına yüreğini koymayan yazar, kandırda da doyurmaz; seslense de uyarmaz.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlede anlatılmak istenene anlamca en yakındır?

- A) Yazarın okuru yanlış bir yola sevk etmemesi, anlattıklarının tutarlı olmasına bağlıdır.
B) Duygusal bir tutumla yazılan eserler, bir şekilde okurda karşılık bulur.
C) Yazarın her anlattığı gerçek olmamalı belki ama anlatılanlar gerçeğe uygun olmalı.
D) Eserini içten bir gayretle kaleme alan sanatçı, okurunu tatmin edecektir.
E) Duygularını anlatmayı tercih eden yazarlar, okur tarafından daha çok tercih edilir.

3. Bütün sanat ürünleri gibi roman da bir gelenek üzerine kurulur, bu gelenek, yalnız edebiyat geleneği değil; aynı zamanda toplumun kültürel geleneğidir.

Aşağıdakilerden hangisi anlamca bu cümlele çelişmektedir?

- A) Gerçek bir roman, içinden çıktığı toplumun niteliklerini yansıtır.
B) Bir romancı, ne kadar bağımsız olmaya çalışırsa çalışsın, onun kökleri mutlaka yaşadığı topraklardan beslenecektir.
C) Yazarın yaşadığı toplumdan ve edebiyat birikiminden bağımsız bir sanat ürünü vermesi mümkün değildir.
D) Kültürel ve yazınsal birikime başkaldırmayan bir romanın gerçek anlamda bir sanat ürününe dönüşmesi imkânsızdır.
E) Yaşadığı kültürün ve dönemin rengini üzerinde taşımayan hiçbir roman düşünülemez.

4. Bir mermer parçası için heykeltıraş ne ise insan için de eğitim odur.

Aşağıdakilerden hangisi anlamca bu cümlele aynı doğrultudadır?

- A) Eğitim, insanlara erken yaşlarda verilirse katkı sağlar.
B) Eğitim, insanın kişiliğinin oluşumunda en az aile ve çevre kadar önemlidir.
C) Eğitim, insanı biçimlendirir ve belli bir kalıba sokar.
D) İnsana ne kadar nitelikli eğitim verirsiniz verin onu içinde yaşadığı çevreden soyutlayamazsınız.
E) Başarılı bir eğitim, insanların ihtiyacını doğru biçimde saptamaya yönelik olmalıdır.

CÜMLE YORUMU

5. Öykü, yaşamdan aldığını yine yaşama verir ama kurgusal anlatımın doğası gereği ----.

Bu cümlelerin sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) yaşamın çelişkilerinden beslenir
B) aldığıyla verdiği aynı şey değildir
C) hayale dayalı anlatıma uzak durur
D) sürekli bir değişim ve yenilenme içindedir
E) okurda bir farkındalık oluşturmak ister

6. Virginia Woolf, "Bir roman, insanın hayat görüşüne hiçbir şey ilave etmiyorsa iyi bir eser değildir." diyor.

Virginia Woolf bu sözlerle iyi bir romanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Sanatsal niteliklerinden ödün vermesinin yanlış olacağını
B) Gerçek yaşamı, olduğu gibi yansıtırsa başarılı olacağını
C) İnsanın bakış açısına ve yaşamına katkı sağlaması gerektiğini
D) Toplumsal sorunların çözümünde yer alması gerektiğini
E) Her insanın kendinden bir şeyler bulacağı zengin bir içeriğinin olması gerektiğini

7. Yaşam bir kuşsa, yaşamın her alanında yer alan edebiyat, onun kanatları gibidir ama kuş hiç şaşmadan uçuyorsa bunu sadece kanatlarına değil, keskin gözlerine de borçludur.

Bu cümleden edebiyatla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) İnsanda ileri görüşlü bir yaşam algısı oluşturduğu
B) Sanatsal bir etkinlik olarak sınırlandırmanın yanlış olduğu
C) Süreklilik gösteren bir yenilenme içinde olduğu
D) Hayatı kavramada tek başına yeterli olmadığı
E) Eski önemini ve etkinliğini kaybettiği

8. (I) Bir antoloji hazırlamak, dıştan bakınca ne kadar öznel görünürse görünsün, temelde yansızlık ilkesinin esas alınmasını gerektirir. (II) Eğer sevdiğiniz ürünleri bir araya getirecekse onun adı antoloji değil, "Benim Şairlerim" ya da "Bizim Seçtiklerimiz" olabilir. (III) Ancak yazınımızda adına antoloji denen ancak belli şairlerin bir araya getirildiği onlarca "toplam" vardır. (IV) Yanlı bir bakışla hazırlanan bu seçkilerin edebiyatın tümünü kuşatması mümkün değildir. (V) Demek ki kuşatıcı bir antoloji için hazırlayıcı, kendi şiir beğenisini, politik görüş ve inançlarını bir kenara bırakmalı, seçimlerini yaparken şiiri tek ölçü olarak almalıdır. (VI) Bu anlamda gerçek bir antoloji hazırlayanların şiir seçiminde çok geniş bir özgürlüğe sahip olduğu söylenemez.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III.
D) III. ve IV. E) IV. ve VI.

9. Bu oyun yazarının amacı, yapıtlarıyla gerçeğe başka bir açıdan bakmak, ----.

- I. insanlara belli görüşleri sunarak onları yönlendirmektir
II. yaşamın ilk bakışta görülmeyen yüzünü ortaya çıkarmaktır
III. var olan düşünce kalıplarını kırarak ön yargıları ortadan kaldırmaktır
IV. kavramlarla ilgili ortak görüş ve yargıları pekiştirmektedir
V. sorgulanmadığından klişe hâline gelmiş doğruları eleştiri süzgecinden geçirmektedir

Bu cümle yukarıda numaralanmış yargıların hangileriyle sürdürülemez?

- A) I. ve III. B) I. ve IV. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) III. ve V.

CÜMLE ANLAMLI

CÜMLE YORUMU

1. Dünyanın en büyük sodalı gölü olan Van Gölü'nde sodalı sudan dolayı inci kefali gibi çok az canlı yaşar ama gölün soda içeren yapısı, cilt hastalıklarına iyi gelir ve sodalı suyun ciltteki yaşlanmaya karşı olumlu etkileri vardır.

Bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnci kefali sadece Van Gölü'nde yaşayabilir.
B) Van Gölü'nün suyunu kullananlar daha uzun yaşar.
C) Sodalı su, tüm canlıların yaşamı için uygun bir ortam değildir.
D) Dünyada Van Gölü'nden daha büyük bir göl yoktur.
E) Van Gölü, sağlık turizminde önemli bir yere sahiptir.

2. Akıllı telefonların maliyetinin yaklaşık %40'ını oluşturan dokunmatik ekranlar, az bulunan indiyum elementinden yapılıyor ve bu elementin kilogram fiyatı her geçen gün artıyor.

Bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İndiyum elementinin fiyat artışında gelişen teknoloji rol oynamaz.
B) Akıllı telefonların en pahalı parçası, dokunmatik ekranlardır.
C) İndiyum elementi daha çok, akıllı telefon üretiminde kullanılır.
D) Akıllı telefon fiyatlarında indiyum elementi, etkin faktörlerden biridir.
E) Piyasanın indiyum elementi ihtiyacı karşılanamamaktadır.

3. I. Asit yağmurlarından sonra topraktaki zararlı asitler, bitkilerin kökleri vasıtasıyla insanların bünyesine geçer ve kimi kanser türlerinin oluşumuna neden olur.
II. Günümüzde Batı Avrupa ülkeleri asit yağmurlarına neden olan sülfürdioksit salınımlarını azaltmaya yönelik tedbirleri artırmıştır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asit yağmurları en çok Batı Avrupa ülkelerini etkilemektedir.
B) Asit yağmurlarının etkisinin azaltılmasına yönelik tedbirler yeterli değildir.
C) Asit yağmurlarının sağlık üzerindeki olumsuz etkileri, Batı Avrupa ülkelerini bu konuda önlem almaya yöneltmiştir.
D) Asit yağmurlarının yol açtığı kanser vakaları daha çok Batı Avrupa ülkelerinde görülmektedir.
E) Gelişmiş sanayisi ve ılıman iklim özelliklerinden dolayı Batı Avrupa, asit yağmurlarının en çok yaşandığı bölgelerin başında gelmektedir.

4. I. yeterince bilmiyor ve oynamıyor
II. internet ve bilgisayar ortamından
III. seksek, üçtaş, birdirbir gibi oyunları
IV. çağımızın teknolojik çocukları
V. ayrılıp sokağa çıkmadıkları için

Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

CÜMLE YORUMU

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir düşünce dile getirilmiştir?

- A) Yabancı dil öğrenen bireylerde motivasyon artırıcı etkinliklere daha çok yer verilmelidir.
- B) Oyun ve şarkıların dil öğretmede ne denli etkin yöntemler olduğu göz ardı edilmektedir.
- C) Dil öğrenenlerin kendi dillerindeki okuma ve anlama becerilerini geliştirdikleri bilinmektedir.
- D) Teknolojinin sunduğu nimetler dil öğreniminde aktif olarak yeterince kullanılmamaktadır.
- E) Dil öğreniminde, görsel ve işitsel materyaller çeşitlendirilerek daha çok kullanılmalıdır.

6. I. birçok araştırmacı tarafından
II. kalıcı birtakım değişikliklere neden olduğu
III. faydasının mı zararının fazla olduğu tartışılan internetin
IV. insanın sosyal ve kültürel hayatı üzerinde
V. çok açık bir şekilde saptanmıştır

Yukarıdaki numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi **baştan üçüncü** olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Tiyatroya giden çocuk, oyunun dilini anlayabildiği oranda oyun ile ilgilenir, oyuna katılır. (II) Çocuğun oyuna ve karakterlere gösterdiği duygusal tepki, katılımı ve paylaşımı beraberinde getirir. (III) Sahne ile kurduğu iletişimle çocuk, yaşamın ve dünyanın gerçeklerini sorgular. (IV) Bu nedenle çocuk tiyatrosu yapan, oyunun çocuklarla buluşmasına kadar katkıda bulunan herkesin mutlaka oyunun hedef kitlesinin özelliklerini bilmesi gerekir. (V) Aksi takdirde çocuk, kendi yaş özelliklerinin izin verdiği oranda sahne ile buluşur, algılar, geri kalanını dışlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "yapılması gereken bir şey yapılmadığında ortaya çıkacak bir durumdan" söz edilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Kişilerin iletişim kurarken karşı tarafa iletmek istedikleri duygu ve düşüncelerini tam olarak aktaramaması çok sık karşılaşılan bir durumdur. (II) İnsanların karşısındaki bireylerin algı durumları, yaşamış olduğu tecrübeler, eğitim ve kültür düzeyleri gibi pek çok özelliğini önemsemeyerek mesajlarını iletmeye kalkmaları, bu bireyler arasında anlaşmazlıklar oluşturur. (III) Bireylerin kurmuş olduğu iletişimde kaynak ve alıcı durumundaki kişilerin birbiri hakkında olumsuz duygular gütmeleri de mesajın doğru anlaşılmasını önler. (IV) Bir de alıcı, kaynak durumundaki ferden mesleği, cinsiyeti, dış görünüşü gibi özelliklerini değerlendirmeye sokarak mesajı almayı iyice zorlaştırır. (V) Ayrıca alıcı ve kaynak arasında bulunan kültürel farklılıklar da mesajın değerlendiriliş aşamasında önemli sorunlar teşkil eder.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kişiler arasında yaşanan iletişim sıkıntılarının nedenlerinden birine yer **verilmemiştir**?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Uykunun süresini 1-2 saat kısaltmak, uykuya yatma saatini 1-2 saat geciktirmek ya da ihtiyaç olmaksızın uykuyu 1-2 saat uzatmak, uyku ritmini bozmakta; bu da baş ağrısı, yorgunluk hissi, konsantrasyon güçlüğü gibi şikayetlere yol açmaktadır.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hastalıkların çoğu, uykusuzluktan kaynaklanmaktadır.
- B) Baş ağrısı ve yorgunluk, uykusuzluğa yol açmaktadır.
- C) Uyku düzeninin bozulması, vücutta kimi rahatsızlıklara neden olmaktadır.
- D) Sağlıklı yaşamak, az ve nitelikli uyumaya bağlıdır.
- E) Uyku süresi arttıkça vücut daha dinç ve sağlıklı olmaktadır.

CÜMLE ANLAMLI

CÜMLE YORUMU

1. I. akıl sağlığı bakımından bir sorunmuş gibi algılanır
II. özellikle de konsantre olmayı sağladığını gösteriyor
III. hafızayı güçlendirdiğini, kendine güveni artırdığını
IV. oysa araştırmalar bu durumun
V. kendi kendimize konuşmak

Yukarıdaki numaralanmış sözlerin anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) V - IV - I - II - III
B) V - I - IV - III - II
C) I - IV - V - II - III
D) I - V - IV - III - II
E) III - IV - I - II - V

2. Lifli gıdalarda bulunan polifenoller, bağırsakta bağışıklı sistemini güçlendiren yararlı bakterilerin sayısını artırıyor; bu gıdalar yeterince alınmadığında ise vücudun bağışıklık sistemi zayıfladığı için zararlı bakteriler çoğalıyor.

- I. Kalitesiz gıda tüketmek, vücut direncini düşürerek bağışıklık sistemini zayıflatmaktadır.
II. Bakteri türlerinin hepsi zararlı değildir.
III. Lifli gıda tüketiminin azalması, hastalıkların tedavi sürecini geciktirmektedir.
IV. Bağışıklık sisteminin güçlü olmasıyla beslenme arasında doğrudan bir ilişki vardır.

Bu cümleden yukarıda verilenlerden hangileri kesin olarak çıkarılamaz?

- A) I. ve III. B) I. ve IV. C) II. ve IV.
D) Yalnız IV E) III. ve IV.

3. I. Barok, 18. yüzyılda Avrupa'da tüm sanat dallarında etkili olmuş bir sanat üslubudur.
II. Klasik Osmanlı figürleri olan geometrik ve bitkisel bezemeler yerini 19. yy.dan itibaren girland, akantus yaprakları, istiridye kabuğu gibi Barok motiflere bırakmıştır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 18. yy.da Avrupa'da ortaya çıkan Barok mimari tarzı ilk olarak Osmanlı'da uygulanmıştır.
B) Barok tarzı, Osmanlı'da yalnızca mimari alanında etkili olmuştur.
C) 18. yy.da Avrupa'da farklı sanat dallarında ortaya çıkan Barok tarzı, 19. yy.da Osmanlı mimarisinde etkili olmuştur.
D) Barok tarzı, hem Avrupa'da hem de Osmanlı'da en çok mimari alanında etkili olmuştur.
E) Osmanlı'da mimari alanında kullanılan geometrik ve bitkisel bezemeler, 19. yy.dan sonra Barok tarzının etkisiyle ortadan kalkmıştır.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna "Bundan dolayı, yazın alanında ne kadar özgün yazar varsa o kadar dil vardır." cümlesi getirilebilir?**

- A) Bir yazar için gerçekleri anlatmak, bir seçim değil, temel bir zorunluluktur.
B) Anlatımsal açıdan başarılı olmayan bir yazarın, kalıcı olması düşünülemez.
C) Dili işleme ve sözcüklere yeni anlamlar yükleme daha çok şiirde karşımıza çıkar.
D) Her dönemde adından söz ettiren büyük yazarlar, bu başarılarını kendilerine özgü bir bakış açısı yakalamalarına borçludur.
E) Yazarlar, günlük dili kendi kişilikleri ve sanat anlayışlarına göre değiştirerek kullanır.

CÜMLE YORUMU

5. (I) İhlamur ağacının çiçekleri, hazmettirici, balgam söktürücü ve terletici etkilerinden dolayı özellikle soğuk algınlıklarında halk arasında yaygın olarak tüketilmektedir. (II) Bazı Avrupa ülkelerinde dal, gövde ve kabukları ilaçların birleşiminde kullanılmaktadır. (III) Park ve yol kenarlarının peyzajı amacıyla yoğun olarak kullanılan ihlamur türleri, derine giden kök sistemleri nedeniyle de rüzgâr perdesi olarak da ağaçlandırma çalışmalarında sıklıkla tercih edilmektedir. (IV) Ayrıca, mobilya sanayii, oymacılık, müzik aletleri, arı kovanı, kâğıt ve kibrit üretimi gibi çeşitli alanlarda ağaç ham maddesi olarak kullanılmaktadır. (V) İhlamurun yaprakları hayvan yemi olarak kullanılabilirken çiçekleri daha çok, çay olarak tüketilmektedir.

İhlamur ağacının ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, insan sağlığıyla ilgili bir özelliğine değiniliyor.
B) II. cümlede, ilaç sektöründe malzeme olarak yer aldığı belirtiliyor.
C) III. cümlede, bazı türlerinin doğayla mücadele amaçlı kullanıldığı dile getiriliyor.
D) IV. cümlede, ahşap ham maddesi olarak ülkemizde yeterince yer alamadığı dile getiriliyor.
E) V. cümlede, farklı alanlarda değerlendirildiğinden söz ediliyor.

6. Tolstoy, "Bir eserin, insanlığa faydalı olması için, iyi ve kötüyü ayırması, güzel ve anlaşılabilir olması gerekmektedir çünkü sanat ancak belli bir sınıf için değil, büyük kitleler için yarar sağladığı zaman, sözü edilebilir bir değere ulaşır." diyor.

Tolstoy'a göre bir eserde bulunması gerekenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İçinde bulunduğu çevreyi anlatma
B) Yalın bir anlatımı olma
C) Geniş kitlelere seslenme
D) Yol gösterici niteliklere sahip olma
E) Estetik özelliklere sahip olma

7. I. Beynimiz bir anda bir iş yapacak şekilde programlandığından aynı anda birçok iş yapmaya çalışmak beynimizi yorduğu için iş verimimizi düşürür.
II. Texas Üniversitesinde Beyin Sağlığı Merkezi'nin kurucusu Dr. Sandra Bond Chapman'a göre, aynı anda birçok işi yapmaya çalışmak yüzeysel düşünmeye, yaratıcılık eksikliğine, hatalara ve gereksiz bilgiyi eylememeye neden oluyor.

II numaralı cümlenin I numaralı cümleyle ilişkisini aşağıdakilerden hangisi açıklar?

- A) Anlatılanların farklılık gösterebileceğini kanıtlamak
B) Aktarılanları benzer örneklerle desteklemek
C) Konuyla ilgili uzman görüşüne başvurarak anlatılanları pekiştirmek
D) Ortaya konan görüşlerin tutarsız yönlerine dikkat çekmek
E) Gerekçeleri açıklayarak ana fikre dikkat çekmek

8. 30-40 yaşların arasında maruz kalınan stres, kişileri 20'li yaşlardan daha çok etkiliyor; özellikle de bu yaş aralığındaki kadınlarda yeme alışkanlıklarını bozarak aşırı kilolara neden olabiliyor.

- I. Kişilerde stresin oluşturduğu tahribat, yaşa bağlı olarak değişmektedir.
II. 20 yaş altında stresin olumsuz bir etkisinden söz edilemez.
III. Stres, erkeklerde aşırı kilolara yol açmamaktadır.
IV. 30-40 yaş aralığındaki kadınlarda strese bağlı kilo alma, aynı yaş aralığındaki erkeklerden daha fazladır.

Bu cümleden yukarıda verilenlerden hangileri kesin olarak çıkarılabilir?

- A) I. ve III. B) I. ve IV. C) II. ve IV.
D) Yalnız IV E) III. ve IV.

PARAGRAF

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

1. Şiirler, kısa mısralı ve ahenkli olması yönüyle çocukları düzyazıdan daha sıkı sarar. Şiir, çocukların algı dünyasına renk getiren, hayal gücünü geliştiren unsur olarak oldukça önemlidir. Şiirsellik çocukların doğasında vardır. Şarkılara tempo tutarken, oyun oynarken çocuktaki şiirselliği hissedebiliriz. Şiir dili güldürebilir, hayal ettirebilir, hüznümlendirebilir, coşturabilir, cesaretlendirebilir, geçmişe ve geleceğe götürebilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk şiirlerinin özel bir dille oluşturulması gerektiği
B) Edebiyata ilgi duyan çocukların yaşama dört elle sarıldığı
C) Çocukların duygu dünyasının gelişmesinde şiirin önemli bir yerinin olduğu
D) Her oyunda çocukların, şiir dilini kullandıkları
E) Çocuk edebiyatının gelişmesinde, kullanılan dilin önemli olduğu

2. Çocuklar iyilik, yardımseverlik gibi insani kavramları artık medya mesajları ile öğreniyorlar. Cinsiyet rollerini ve toplumsal normlara ait ayrıntıları da buradan kavıyorlar. Medya ile ilişkileri günümüzde daha karmaşık, artık karşılaştıkları çok kompleks mesajlar var. Burada anne-babaların medya tüketiminde çocuklarını yönlendirmesi birincil önemde. Başboş bırakılmış ve medya anlatılarını anlamlandıramayan çocuk, kendine alacağı referans noktasını kolayca kaybedebiliyor.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medyanın Görevleri B) Medyanın Gücü
C) Medya ve Sanat D) Çocuk ve Medya
E) Anne ve Babanın Görevleri

3. Çekilen sıkıntılar, bize insanları, nesnelere ve durumları -en çok da kendimizi- duyumsayıp kavrama yeteneği verir. Aslında gerçek edebiyat, bireyin çileli deneyimlerinden sonra anılarını özümseyerek kişiliğini oluşturma safhasında ortaya çıkar. Yazar, hiç olmazsa hayatının bir bölümünü "çileyile" geçirmiş olmalıdır. Çünkü gerçek edebiyatçılarla taklitçilerini birbirinden ayıran terazinin ölçü birimi, çiledir.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarların gelecekte de nefes almaya devam etmesi, benzerlerinden ayrışmasına bağlıdır.
B) Yetkinliği yakalayan yazarların beslendiği en önemli kaynak, acıdır.
C) Yazarlar, yaşamadıkları duyguları yapıtlarında anlatmaya çalışmamalıdır.
D) Okurların kalp kilitlerini ancak içten bir anlatıma sahip yazarlar açabilir.
E) Her yazar, gerçek kişiliğini bir şekilde yapıtlarına yansıtır.

4. Eleştirmen, yazılı bir metin üretse de başkasının bir metni üzerinden okura ulaştığını hiçbir zaman unutmamalıdır. Eleştirmen kendi sesini duyurmak için yazı kaleme almaz. O, aslında okurla yazar arasında bir aracılık görevi üstlenir. Yani eleştiri iki sesin, yazarın sesi ile eleştirmenin sesinin, buluşmasıdır.

Bu parçaya göre bir eleştirmenden beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyatın bir parçası olduğunu bilerek değerlendirmede bulunması
B) Ele aldığı yapıtın yazarına sözcülük yapması
C) Kendi dünya görüşüne yer vermeden yazılarını oluşturması
D) Yazısında didaktik bir anlatımı benimsemesi
E) Okurların kültürel düzeyine göre yazısını oluşturması

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

5. Eğer dergilere şiir göndermek istiyorsanız birkaç şiir gönderin. Yazdığınız şey iyi olsa bile bunun tek atımlık kurşun olmadığını göstermeniz gerekir. Tek bir şiirden editörlerin sizin şiir dünyanız hakkında fikir sahibi olmasını bekleyemezsiniz. Aynı şey öykü için de geçerli. Özellikle söz konusu olanlar oldukça kısa metinlerse iki öykü göndermek, okuyanların sizin hakkınızda daha iyi fikir sahibi olmasını sağlar. Ancak çok da abartıya kaçıp elinizde ne var ne yoksa göndermeye kalkmayın.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Dergide çıkacak yazıların nasıl seçilmesi gerektiğinden
- B) Dergiye yazı gönderen kişileri küstürmenin yanlış olacağından
- C) Dergilere yazı gönderirken takip edilmesi gereken aşamalardan
- D) Dergiye gönderilecek yazının en iyilerden seçilmesinin öneminden
- E) Dergiye farklı türde yazılar göndermenin sağlayacağı yararlarından

6. Yeni Türk şiiri, Tanzimat Dönemi'yle geleneksel şiiri, Batı'dan gelen gerçekçi anlayışla değiştirmeye çalışmıştır. Cumhuriyet Dönemi'nde özellikle 1940'lı yıllara kadar yazılan şiirlerde, eski ile yeni arasındaki çatışma devam etmiştir. Garip tarzı, İkinci Yeni Şiiri ile daha baskın duruma gelen yeni şiir, geleneksel anlayış üzerinde ciddi bir değişim meydana getirmiştir. Ancak Türk şiiri, süreç içinde, hem önceki birikimleri reddetmek alışkanlığından vazgeçememiş hem de Batı şiirinin etkisinde kalmıştır.

Bu parçadan yeni Türk şiiriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Sadece Batı şiiriyle şekillendiğine
- B) Etkilerinin Cumhuriyet Dönemi'yle sınırlı kaldığına
- C) Şiir severler tarafından ilgiyle karşılandığına
- D) Şiir birikimini yok saymak istediğine
- E) Eski şiire alternatif oluşturamadığına

7. Ceyhun Atuf Kansu, Cumhuriyet'in ilk yıllarında ortaya çıkan memleket edebiyatı geleneğini bağımsız bir şekilde sürdürür ve devrin moda cereyanlarının dışında kalmayı tercih eder. Onun için gerek 1940'lı yıllarda ortaya çıkan Garip akımına gerekse 1950'lerde bu akıma tepki olarak doğan İkinci Yeni anlayışına karşı gelmediği ve yer yer bu akımlardan istifade ettiği söylenebilir de onun bir sanat anlayışına bağlı kaldığı asla söylenemez.

Bu parçada Ceyhun Atuf Kansu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine karşı çıkmaktadır?

- A) Bağımsız kalmayıp çeşitli sanat akımlarının etkisine girdiğine
- B) Cumhuriyet Dönemi yazarlarının içinde çok tanınmadığına
- C) Garip akımına muhalefet etmeden şiirler yazdığına
- D) İkinci Yeni anlayışını Garip anlayışına tercih ettiğine
- E) Memleket edebiyatı anlayışında başarılı ürünler verdiğine

8. İnsanlar içinde zamanla çeşitli inanışlar ortaya çıkar. Mesela ayıcıklı silgisiyle sınava giren bir öğrenci eğer sınavı kazanmışsa diğer sınavlarda da aynı silginin kendisine uğur getireceğine inanabilir ya da kazandığı bir sınavdaki olaylar silsilesinin bir sonraki sınavda da olup olmadığını izleyebilir. Örneğin "Bir önceki sınavda ön sırada oturmuştum, öğretmen sınıfa girdiğinde merhaba demişti..." şeklinde düşünebilir.

Bu parçada sözü edilen inanışların ortaya çıkmasında aşağıda verilen hangi düşünce etkili olmuştur?

- A) Başarılı olmanın tesadüflere bağlı olacağı
- B) Eşyaların sembolik anlamlar barındıracağı
- C) Tekrar edilen davranışların insanı yanıltmacağı
- D) Öncezilerin insanı doğru sonuca ulaştıracağı
- E) Benzer şartların aynı sonucu doğuracağı

PARAGRAF

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

1. Yerli ve yabancı kaynaklardan çokça yararlanan, okuduklarını okurlarıyla paylaşmaktan keyif alan yazarımız, küçük yaşlardan itibaren öğrendiği Fransızcası sayesinde Batı kültürü eserlerinin derinliklerine ulaşır. Ülkemiz yazarları arasında en çok okuyan ve okuduklarını eserlerine aktaran başlıca kişilerden olduğu söylenen yazar için Vecihi Timuroğlu, *Yazınımızdan Portreler* adlı kitabında şunları yazar: “Her denemesinde en azından yirmi kitap ve yazar adı saymaktadır. Hem, onların salt adlarını yazmakla kalmıyor, yapıtlarını da kanıtlayıcı biçimde tanıtıyor.”

Bu parçadan sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsanlara faydalı olmayı amaç edindiğine
- B) Savunduğu düşüncelerin beğenildiğine
- C) Tanınmak için çaba gösterdiğine
- D) Eserlerinin okuduklarıyla şekillendiğine
- E) Yazmayı, üretmeyi meslek hâline getirdiğine

2. İnsan annesinden koptuğu andan itibaren bir yalnızlık duygusunun içine yuvarlanır. Hep bunu aşmaya çalışır. Aşılabilir mi? İnsanlarla iletişim kurarak, birlikte olarak, birbirini anlayarak, dinleyerek bir nebze olsun aşılar tabii. Ama tam anlamıyla yok edilemez. Bir insanın diğerini tam anlamıyla dinlemesi, anlaması, onun yanında olması mümkün değil. Tam sohbet ederken karşımızdakinin telefonunun çalması, bir mesaj alması ya da ortada hiçbir şey yokken karşımızdakinin elinin kendiliğinden cep telefonuna gitmesi bu durumu özetler.

Bu parçadan yalnızlıkla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Zamanla insanlar için önemsizleştiği
- B) İnsanların olumsuz tavırlarıyla ortaya çıktığı
- C) Mücadele edilerek aşılabileceği
- D) İnsan için kaçınılmaz bir durum olduğu
- E) Her kişide farklı sonuçlar doğurduğu

3. Leylâ ile Mecnun konusu üzerinde birçok şair eser vermiştir. Ama bunlardan ancak Fuzulî'ninki gerçek bir değer taşımaktadır. Baudelaire, *Kötülük Çiçekleri*'ndeki şiirlerinden pek çoğunun konusunu, Xavier de Montepin'in *Alçıdan Kızlar* adlı basit ve bilinmeyen şiir kitabından almıştır. Fakat bugün Montepin'in şiirlerini kim okuyor hatta hatırlıyor? Aynı konuları işlemesine rağmen Baudelaire edebiyat dünyasında eşsiz kılan üslubu, dile hakimiyetidir.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün edebiyatçılar aynı duyguları, farklı yollar kullanarak anlatır.
- B) Kültürel değişime rağmen sanatçılar, evrensel temaları ön plana çıkararak kalıcı olur.
- C) Okurun bir yapıttan anladıkları, algı seviyesine göre farklılıklar gösterir.
- D) Bir edebî yapıtta sanatçının kişilik özelliklerinin izlerini görebilirsiniz.
- E) Edebiyatta asıl olan, neyi anlattığınız değil, nasıl anlattığınızdır.

4. Tiyatro sahnesinde giyilen her şey, bir kostümdür. Kostüm, teknik olarak aksesuarları, saç ve makyajı da kapsayan genel bir elbise olarak tanımlanır. Kostüm tasarımcısı oyunun temel yorumuna karar verirken ve yapılacak işi değerlendirirken daima oyuncunun kostümle olan ilişkisini de aklında tutmalıdır. Kostüm ve oyuncu, görsel etkinin birbirinden ayrılmaz iki tamamlayıcı olmalıdır. Oyuncular için kostüm, karakterin dışavurumu ve onların rol yorumlayışlarının bir göstergesidir.

Bu parça için kullanılacak en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tiyatro ve Dekor
- B) Tiyatroda Kostümün Yeri
- C) Kostüm Hazırlama Aşamaları
- D) Yaşam İçinde Tiyatro
- E) Tiyatro ve Görsellik

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

5. Bir araştırmada, bir şarküteri müşterilerine reçel sattı ve ayrıca bunları tadımlık olarak sundu. Ancak, deneyin bir gününde 6 çeşit reçel markası sunulurken bir başka gününde ise 24 çeşit reçel markası sunuldu. Sonuçlara göre, 6 çeşit reçel markası gösterilen grubun %30'u bir kavanoz reçel satın alırken 24 çeşit reçel markası sunulan grubun sadece %3'ü reçel satın aldı.

Bu parçada sözü edilen araştırma, aşağıdakilerin hangisini belirlemek için yapılmış olabilir?

- A) Alternatifler içinde seçim yapabilmek için ön bilgiye sahip olmak gerektiğini
- B) Seçenek sayısının artmasının insanı kararsızlığa ittiğini
- C) İnsanların aldığı ürünleri yakından incelemesinin ürünün tüketimine teşvik ettiğini
- D) Çeşitlilik yönünden zengin olan ürünlerin daha az tüketildiğini
- E) Çok fazla nitelikli ürün içinden en doğrusunu seçmenin zaman aldığı

6. Sanat yapıtını oluşturan sanatçının amacı duygusal, düşünsel, estetik paylaşımdır kuşkusuz. Sanatçı, emeğini ve yüreğini ortaya koyarak oluşturduğu yapıtlarının yaygınlık kazandığını, öteki insanlarla buluştuğunu, halkla bütünleştiğini gördüğü o mucizevi noktada, varoluşunun gizemini derinden duyumsar. "Sihirle karıştırılmış tutku" diyebileceğimiz bu duygu, yazarların yazmalarını sağlayan en önemli etkidir. Yorucu yazma uğraşlarından sonra tekrar kalemi eline alma şevkini veren işte bu duygudur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yoğun ve titiz bir çalışmanın ürünü olan her yapıt, geniş bir okur kitlesine ulaşır.
- B) Toplumsal sorunları ele alan yazarlar, okurların yüreklerine daha rahat seslenirler.
- C) Yapıtlarına duygularını katmayan yazarlar geleceğe kalamaz.
- D) Yazarlar, sanatsal bir uğraş içinde olduklarının bilincini her zaman taşımalıdır.
- E) Yazarların yazma gücü, yazdıklarının okurla buluşacağını bilmesinden ileri gelir.

7. Anaokulu sınıfları, çocukları oyuna başlayabilecekleri zamana kadar "işlerini" bitirmeye ikna etmeye çalışan öğretmenlerle dolu. Dahası, anaokulu öğrencileri artık daha erken yaşlarda daha fazla ön akademik bilgiler öğreniyor ama günümüz çocukları önceki kuşaklara göre hayata karşı daha az meraklı ve ilgili. Günümüzde, geçmişe göre daha fazla sayıda çocuk, dinlediği bir öyküyü yeniden anlatmak ya da temel ihtiyaçlarını gidermek için gerekli becerilerden yoksun görünüyor.

Bu parçada anaokullarıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Çocukların bilgi düzeyi yükseltilirken kişisel gelişmelerinin ihmal edilmesinden
- B) Çocukların oyun oynayarak geçirmeleri gereken zamanı ellerinden almalarından
- C) Zamanla işlevini yitirerek çocuklara gerekli özene göstermemelerinden
- D) Çocukları belli düşünce kalıplarına yönlendirerek köreltmelerinden
- E) Çocuklara gerekli altyapı oluşturulmadan fazla bilgi yüklenmelerinden

8. Bir romandan tanıdığımız bir kahramanı, sonra başka bir romanda yeniden kullanıyorum. Böylece kahramanlar, önceki romanda hikâyesi yazılmış ve bitmiş olsa da sonra bir başka hikâyenin figüranı oluyor Okur böylece o kahramanın yirmi sene sonrasını ya da kendisi tanışmadan yirmi sene öncesini görüyor. Romanlar genelde affili bir finalle biter. Ama hayatta hep yarın vardır ve o yarın ölecek devam eder. Benim romanım da böyledir.

Bu paçaya göre sözü edilen romancının yapmak istediği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Roman kahramanlarının üzerinden topluma mesaj vermek
- B) Anlattıklarını yaşamdaki gerçeklerle ilişkilendirmek
- C) Toplumun içinden insanları romanın asıl kahramanı yapmak
- D) Romanları arasında anlamsal ve yapısal bağlantılar oluşturmak
- E) Okurla eser arasında bir duygudaşlık oluşturmak

PARAGRAF

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

1. Çocuklara yönelik edebiyat yetersiz kalıyor. Ders kitapları bütün kesimlere hitap ediyor; herkesi memnun etmek üzere düzenlenmiş ve buna yönelik bir çerçeveye içinde işlev görüyor. Ama müfredatta bulunmayan noktaları, ders kitaplarındaki o boşlukları ancak şiir, hikâye gibi edebî türdeki eserler dolduruyor ve okumayı çok zevkli bir şekle büründürüyor. Ders kitapları, çocuklara özgürce düşünmeyi, konuşmayı, davranmayı öğretmiyor. Bunları, çocuklara yönelik edebî eserler yapıyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Ders kitaplarının çocuklara edebî zevk vermesini beklememek gerekir.
- B) Edebî eserler çocuklar için ders kitaplarına göre daha yararlı bilgiler içerir.
- C) Ders kitapları çocukların beklentileri doğrultusunda yeniden gözden geçirilmelidir.
- D) Edebî eserlerin ders kitabı gibi kullanılması doğru değildir.
- E) Edebî eserler ders kitaplarının eksik yönlerini giderebilir.

2. Büyük bir buluş yapmak öyle herkese nasip olmayan zor bir iştir ama kimi zaman o buluşun ne boyutlara geleceğini kestirmek daha da zor bir iştir. İçinde bulunduğumuz çağın değişim hızına bakacak olursak şimdilik 10 yıl sonrası hakkında az çok tahminler yapılsa bile 30-40 yıl sonrasının neler getireceğinden bahsetmek ütopyalardan bahsetmekle eşdeğer sayılıyor. Teknolojinin geldiği noktalardan bahsedenlerin sıklıkla kullandığı "İnsanoğlu artık aya çıkıyor." cümlesi artık eskidi.

Bu parçada teknolojiyle ilgili olarak anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her geçen gün hayatımızı kolaylaştırdığı
- B) İnsanı kendine hayran bıraktığı
- C) Her türlü yeniliğe açık olduğu
- D) Ulaşacağı noktayı öngörmenin güçleştiği
- E) Anlaşılması zor, karmaşık bir yapısı olduğu

3. 1957 sonrasında senaryo ve tiyatro yazmaya daha fazla ağırlık verdim. Sanatı sadece estetik bir bütünlük içinde değerlendirme yanlısına düşmedim. Onu aynı zamanda gelişmekte olan toplumumuz için bir kültür iletme ve eğitim aracı olarak gördüm. O nedenle sinema ve tiyatro sanatına önemli bir toplumsal misyon yükledim.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen bir sanatçının düşüncesi olabilir?

- A) Sanatçıya düşen görev, sanatsal kaygıları göz ardı etmeden topluma faydalı olmaktır.
- B) Sanatçılar düşüncelerini topluma kabul ettirmek adına sürekli arayış içinde olmalıdır.
- C) Sanatta güzele ulaşma düşüncesi, bir sanatçının en temel hedefidir.
- D) Sanatçının sanatıyla vermek istediği mesaj, örtük ve kapalı anlamlar taşımalıdır.
- E) Bir birikim üzerine temellendirilmemiş her sanat ürünü, yok olup gitmeye mahkumdur.

4. İnsan yaşamında çok önemli bazı anahtar sözcükler vardır, mesela "bilgi, bilinç, farkındalık, incelik, empati, sevgi..." gibi. Bu sözcükler, sadece sözel düzeyde kalmamalı, yoğun sanat ve edebiyat yaşantılarından süzülerek içselleşmeli ve hayatın her alanını etkin bir biçimde dönüştürmelidir. Böyle olursa, belki daha güzel bir dünyanın kapıları aralanacak, "durup ince şeyleri anlayacak" kişilerin sayısı giderek artacaktır.

Bu parçaya göre dünyayı güzelleştirmenin koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların birbirlerinin kusurlarını ve yanlışlarını görmezden gelmesi
- B) Bazı değerlerin lafta kalmayarak hayatın içinde uygulama alanı bulması
- C) Karşılıklı iletişimde kullanılan sözcüklerin özenle seçilmesi
- D) Konuşmada dilin inceliklerine dikkat edilmesi
- E) Sözcüklerin anlamına uygun kullanılması

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

5. Yazmayı çok sevmem, okumayı sevmemle alakalı. Elbette her okur yazacak demek değil, ancak bunun, benim için en önemli tetikleyici olduğunu söyleyebilirim. Ayrıca okuduğumuz kitapları, ne kadar çok seversek sevelim, onlarda her zaman "Keşke yazar burada şöyle yapsaydı." dediğimiz çok an yaşarız. İşte ben de her şeyin bana göre kusursuz olduğu bir roman yazabilme umuduyla başladım yazmaya. Tabii ki de kusursuz değilim ancak kusursuz olabilmeyi umut ediyorum ve bu beni tetikliyor.

Bu parçanın bütününde yazar kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz etmektedir?

- A) Okuduğu kitapları hangi amaç doğrultusunda seçtiğinden
- B) Nasıl yazmaya başladığı ve hangi amaçla yazmaya devam ettiğinden
- C) Başarılı bir yazar olmak için neler yaptığından
- D) Okuduğu kitapların yazarlarını ister istemez örnek aldığından
- E) Okur olarak kalmayı yazarlığa tercih etmesindeki nedenlerden

6. İnsanlar kimi zaman bir sanat yapıtı üzerinde sıcak tartışmalar yaparlar ki bu doğaldır çünkü eleştiride pek çok görüşe yer vardır. Hiç kimsenin görüşü kesin olarak son değildir. Her seferinde sanat yapıtına yeni bir gözle bakar ve değişik şeyler görürsünüz. Bu yüzden sanat eleştirmeni bir sanat yapıtına nasıl bakmanız gerektiği konusunda önerilerde bulunur ve bir yapıtı daha yakından ve daha geniş açıdan görmeye yardımcı olur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Her okur, okuduğu yapıtı değerlendirebilecek kültürel birikime sahip olmalıdır.
- B) Sanat eleştirmenleri, okurlara birliktirlik yapmalıdır.
- C) Sanat yapıtlarıyla ilgili değerlendirmeler zamanla değişikliğe uğrayabilir.
- D) İnsanlar, sanata olan ilgileri ölçüsünde yaşamda mutlu olabilir.
- E) Sanatsal tartışmalar, sanatın gelişmesi için gereklidir.

7. *Tutunamayanlar*, sadece Nabokov'un dilimize *Solgun Ateş* diye çevrilmiş olan eserinden ilham almamıştır. Hem biçim hem de içerik olarak James Joyce, Kafka gibi yazarlara sayısız gönderme içerir. Yazar, eserinde Batı edebiyatının modern ustalarından ödünç aldığı izlekleri, üslupları kullanarak Türk aydınının dilsizliğini gösterir. Yeni anlatım biçimleri, edebî buluşlar peşinde değildir o. Her şeyin daha önce söylenmiş olduğu bir dünyada söyleyememenin, yapamamanın, tutunamamanın romanını yazmaktır amacı.

Bu parçanın bütününde *Tutunamayanlar* adlı yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Yabancı yazarların çalışmalarına benzer konuların ele alınmasından
- B) Yabancı birçok yazardan esinlenmeler içermesinin nedenlerinden
- C) Batı-Doğu kültürleri arasına sıkışan Türk aydınlarının sıkıntılarına yer verdiğinden
- D) Başka yapıtlardan esinlendiği noktaların okurlar tarafından kolayca fark edildiğinden
- E) Yazarının, farklı olma amacıyla asıl anlatacaklarının dışına çıktığından

8. Gerçekte bronzlaşmak, bedenimizin zarar görmesini durdurmak için verdiği bir tepki, bir savunma mekanizmasıdır. Deri hücrelerimiz, güneşten gelen morötesi ışınımın verdiği hasarı en aza indirmek için çalışır ancak bu süreç, güneş ışığına aşırı maruz kaldığımızda yeterli olmaz. Çoğu insan, bronzlaşmanın sağlığına zarar verebileceğini düşünmez. Ancak, aşırı güneş ışığının hücrelerdeki zararlı etkisi, 20'li yaşlarındaki insanlarda bile ciddi sağlık sorunlarına neden olabilir.

Bu parçada bronzlaşmakla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) İnsanda en çok bağışıklık sistemine zarar verdiği
- B) İleri boyutlara ulaştığında insan sağlığını tehdit ettiği
- C) Sanıldığı kadar aksine yararlı yönlerinin daha çok olduğu
- D) Tedavi gerektiren bir sağlık sorunu olduğu
- E) Gençlerde önemli sağlık sorunlarına yol açtığı

PARAGRAF

PARAGRAFTA YAPI

1. (I) Anadolu Beylikleri Dönemi'nde Türk diline büyük önem verildi. (II) Karamanoğulları hükümdarı Mehmet Bey, 13 Mayıs 1277'de yayımladığı bir fermanla Türkçeyi resmî dil olarak kabul ettiğini belirtti. (III) XIV. yüzyılın şairlerinden olan Gülşehri, Anadolu'da Türk dilinin ve edebiyatının kökleşip yerleşmesinde etkili oldu. (IV) Kendi adıyla devlet kuran Kadı Burhanettin, eserlerini Türkçe yazarak Anadolu'da Türkçenin gelişmesine katkıda bulundu. (V) Beylikler Dönemi'nde, bilim insanları çok destek ve itibar gördü. (VI) Aydınoğullarından İsa Bey, bilim insanlarını korudu ve onlara destekte bulundu. (VII) Doktor olan Hacı Paşa, aldığı destekle önemli eserler yazdı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

2. Bundan özellikle uzak duruyorum. Vakti zamanında çok berbat üç beş öykü yazmıştım. İnsan, hatalarını çok tekrarlamamalı bence. Ben, sanat gücümün daha çok, roman türünde ortaya çıktığına inanıyorum. Roman, öyküden çok farklı bir alan. Geniş anlatım olanaklarıyla birikimlerinizi harmanlayarak sunmanıza daha çok yardımcı oluyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Sizi romancılıkta özgün kılan yönleriniz neler?
 B) Romanlarınızı, diğer yazınsal türlerin olanaklarından yararlanarak mı oluşturuyorsunuz?
 C) Yalnızca iyi bir romancı olarak tanınıyor olmak sizin için nasıl bir duygu?
 D) Başarılı bir romancı olarak öykü sahasında da eser vermeyi düşünmüyor musunuz?
 E) Kendinizi daha çok hangi yazınsal türe yakın hissediyorsunuz?

3. ----. Bunu, onların kendi aralarında, kitap satın alırken, okuma gruplarında tartışırken yahut söyleşilerde soru sorarken yaptıkları konuşmalardan ve yorumlarından anlayabiliyorsunuz. Yayınevlerinin, yayımladıkları kitapları ayrıma tabi tutarak etiketlememeleri de bu duruma neden oluyor sanıyorum. Böyle olunca da benim on sayfasını okumaya tahammül edemeyeceğim bir roman, birçok okura nitelikli edebiyat olarak görünüyor. Ya da bunun tersi oluyor. Bu ayrımı yapma konusunda iş, eleştirmenlere düşüyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Okurların çoğu, popüler olanla olmayanın ayrımını yapamıyor maalesef.
 B) Okurlarda çok ciddi bir genel kültür eksikliği var
 C) Okurlar nitelikli yapıtlara kolayca ulaşamıyor
 D) Gerçek okurlar, sıradan okurlardan farklı bir profil çiziyor
 E) Herkes bir kitabı aynı duygu ve düşüncelerle okumuyor

4. (I) 1980-2000 arasında yazılan şiiri, kuşaklarla tanımlamak zor bir iştir. (II) Türk şiirinin farklı dönemlerinden gelmiş ve farklı tecrübelerine tanık olmuş şairlerle şiire 1980'lerde yoğunlaşanların bir arada şiir yazdığı bir dönemdir bu yirmi yıl. (III) 1980'li yıllarda yazılan şiiri, dönemin kendine has şartlarına bağlı olarak okumak daha doğru bir yaklaşım olacaktır. (IV) Bu yirmi yıl, bir bakıma, Cumhuriyet Dönemi şiirinin birikimi ve toplamıdır. (V) Bu yüzden şiirlerin biçim ve içeriğinde çok renkli bir tablo karşımıza çıkar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

PARAGRAFTA YAPI

5. (I) Okumak ve bu yolla bilgilenmek anlamanın ve düşünmenin temeliyse eğer bu temel üzerine inşa edilmiş yaşamlara ve toplumlara bir bakmalıyız. (II) Her biri refah düzeyi ve yaşam kalitesi yüksek toplumlardır onlar. (III) Biz de çağımızın bilgi üretme hızına yetişemese de yaşam kalitemizi ve bilgi donanımımızı artırmak adına çok okuyoruz. (IV) Daha iyi düşünebilmek, kendimize ve gelecek neslimize daha yaşanılır ve anlamlı bir hayat sunmak için bunu yapmalıyız. (V) Bilginin en tehlikelisi, bir amaç için kullanılmayan ve herhangi bir alana uygulanamayan bilgidir. (VI) Kullanmadığımız ve bir işe yaramayan bilgi, beynimizde boş yere kapladığı alanla, bilgisizlik dağarcığımızın artmasına neden oluyor günümüzde.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) VI. B) V. C) IV. D) III. E) II.

6. ---- Hiç beğenmediğiniz bir kitabı neden beğenmediğinizi açıklamak zorundasınız ya da beğenmeseniz de beğendiğiniz yanlarını teslim etmek zorundasınız eleştiride. Ama deneme türü yazılarda böyle bir zorunluluk yok. Bilinçli atlamalara, eksiltmelere izin veren bir alan deneme. Ortaya kesin bir yargı koyma kaygınız olmuyor. Kesin bir yargıya varmadan okuru kendisiyle tartıştırmeyi amaçlıyorsunuz.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Düşüncelerin kişisellikten uzaklaştırılıp topluma mal edilebilmesi deneme türüyle mümkündür.
B) Eleştiri yazılarında, farklı bakış açılarına sahip olmanız gerekiyor.
C) Eleştiri yazıları yazarken daha nesnel olmanız gereken noktalar var.
D) Ele alacağınız konuyu hangi türde biçimlendirirseniz biçimlendirin, o türün yazınsal ilkelerine uymak zorundasınız.
E) Deneme türündeki yazılarda okuru kendime daha yakın hissediyorum.

7. (I) Son on yılda bütün dünyada çizgi roman daha fazla konuşuluyor. (II) Eskiden Türkiye’de çizgi roman, genelde ucuz, niteliksiz, sanat ve edebiyat dışı sayılırdı. (III) Ancak zamanla çizgi romanlara olan bu olumsuz yaklaşım değişti. (IV) Anlatılan olayla çizgi arasında uyumlu bir kompozisyon sağlanabildiğinde bu romanların diğer romanlardan daha etkili olabileceği görüldü. (V) Çizgi romanların dilin sözcükler kanalıyla görüntü oluşturmaya yönelik işlevini resme aktaran, dilin etkinlik alanını hikâyenin meselesiyle kurgu yapısının gücünü öne çıkarmak için kullanan bir yapısı olduğu keşfedildi. (VI)

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış yerlerin hangisine “Çizgi romanı, bu melez yapısıyla anlatım olanaklarını kolaylıkla çoğaltan yeni bir dil önermesi biçiminde yorumlayabiliriz.” cümlesi getirilebilir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

8. Yazarın biricik amacı, dilin günlük yaşamımızdaki bildirim amaçlı kullanımının ötesine geçerek ve kurgunun imkânlarına başvurarak yazınsal uzamda anlamı çoğaltan, okura imgesel tasarımlar oluşturabilme olanağı sunan edebî bir eser ortaya koymaktır. Ancak ortaya konulan metin, üzerine okur gözleri değiştiğinde sanatsal niteliğine, eser kimliğine kavuşup kendini gerçekleştirebilir. Çünkü ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) okuru yeni dünyalara yolculuklara çıkarabilmek üstün bir anlatım becerisi gerektirir.
B) yazının, yarınları kucaklayabilmesi okurun düşünce ve algı evreninin genişliğiyle ilgilidir.
C) okuma eyleminin bir ayağı yazarsa öteki ayağı da okurdur.
D) yazarın okurun ilgisini çekebilmesi, seçeceği konunun çarpıcı olmasına bağlıdır.
E) okur bir eserde yaşam gerçeklerinin izlerini sürmek ister.

PARAGRAF

PARAGRAFTA YAPI

1. (I) Sanat tarihi, geçmişte yaşamış uygarlıkların meydana getirdiği her türlü maddi kültür öğelerini estetik açıdan ele alarak inceleyen bilim dalıdır. (II) Sanattaki değişimlere bir sistem çerçevesinde bakarak bunları sınıflandırmayı ve yorumlamayı amaç edinir. (III) Ülkemiz toprakları çok sayıda uygarlığa ev sahipliği yaptığı için sanat tarihi açısından önemli bir kaynaktır. (IV) Belli bir sanat yapıtını kimin yaptığını bulmak, yapıttan belirli bir kültürün gelişim çizgisine dair bilgi toplamak ve değerlendirmek sanat tarihinin görev alanları içerisinde yer alır. (V) Sanat tarihi, sanat geleneklerinin üslup ve biçimsel gelişimlerinin kavranmasını amaçlar. (VI) Türkiye’de ve dünyada üretilmiş sanat eserlerini, kronolojik olarak yöresel boyutlarıyla ele alır. (VII) Eserlerin ait olduğu kültür ve uygarlıklar konusunda eğitim ve araştırma yapar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

2. (I) Kişi, karşısında duran bir ağaca baktı mı yanındakilerin de onu kendisi gibi gördüğünü sanır. (II) Çünkü her görüş bir seçimdir; birçok özellikleri karanlıkta bırakan, birçoklarını da aydınlığa çıkaran bir davranıştır. (III) Aynı tabiat parçası karşısında hiçbir benzeş olmaması bundandır. (IV) Bu sonuç, aynı konuyu, aynı temayı alan iki romancı, iki şair için de birdir. (V) İnsan, hele daha derin bir duygunluğu olan sanatçı olursa dış dünyayı, türlü olayları, gözleriyle değil, düşleri, anıları, özlemleri, tepkileri, kısacası bütün varlığı ile görür, daha doğrusu yaşar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Oysa durum, hiç de böyle değildir.” yargısı getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. *Heba*’da bir cümle yazdım ama bir türlü içime sinmedi. Cümlelerin söylenişine ve ruhuna defalarca baktım, sesli okudum, sessiz okudum ama olmadı. Bir türlü bulamadım bu cümledeki yanlış. Üç dört gün sonra, birden yanlış buldum, cümlemin yüklemine değiştirerek sorunu hallettim. Ama ----, diyebilirsiniz. Bence bunun hiç önemi yok. Her şeyden önce, ben dili bu şekilde kullanmakla mükellemim. Bu cümledeki çalışma kullandığım malzemeye, kendime ve yaptığım işe saygının bir sonucudur. Bu değişikliği fark eden okur olursa sevinirim tabii fakat fark edilmemesine hiç üzülmem.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) başarılı bir anlatım okurları avlamak için yeterli değildir
B) bu denli hassas bir çalışmayı okur fark eder mi
C) bunca titizlenmenize karşın yapıttarınız hata dolu
D) okuru anlatımdan çok, ele aldığınız konular ilgilendirir
E) yazarlar böyle bir çalışmayı kolay kolay göze almaz

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi bir paragrafın başlangıç cümlesi olabilir?**

- A) Bu yazarın üstün anlatım gücü, onun kendine özgü bir okuyucu kitlesi edinmesini sağlıyor.
B) Ana dilinin toplumda ortak duygular oluşturmadaki bu rolünü önceki yazımda da belirtmiştim.
C) Kuvvetli bir gözlemci olmasına rağmen bu yazarımız gibi başarılı olamamış sanatçıların olduğu da bir gerçek.
D) Yazacağım öykünün ana hatlarını belirledikten sonra sıra ayrıntıları şekillendirmeye gelir.
E) Söylenenlerin tersine, o, yaşadığı çağa ayak uydurabilmek için yeni anlatım olanakları denemiş bir sanatçıydı.

PARAGRAFTA YAPI

5. Çünkü gerçeklik içinde kendi gerçekliğimi kurgulamayı seviyorum. Aslında böyle bir tarz oluşturmak düşüncesiyle yola çıkmadım. Yazarken kendiliğinden gelişen bir durum bu. Hayal kurmayı, düş dünyasında dolaşmayı seven biriyim. Öte yandan toplumsal sorunlarla ve gündemle de ilgiliyim. Yazarken bu iki farklı dünya zihnimde birleşip ayrı bir bütünlük meydana getiriyor. Gördüklerimin, okuduklarımın zihnimdeki yansımalarına hayal dünyam da ister istemez karışıyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Yapıtınızda bireyin kendisiyle ve toplumla olan çatışmalarına yönelmenizden nedeni nedir?
B) Hayatı hep olumlu yönleriyle ele almanız iyimser kişilik yapınızdan mı kaynaklanıyor?
C) Yapıtınızda tarihî gerçekliği bire bir ortaya koyma zorunluluğu hissettiniz mi?
D) Eserlerinizde tarihî ve toplumsal konuları farklı zeminlere taşıyarak ele almanızın nedeni nedir?
E) Yapıtınızın kurgusal örüntüsünü kurarken estetik kaygı gütmediğiniz doğru mu?

6. I. Sıcak bir yaz gecesi, Ege Bahçesi'nde son ustalardan birinin yorumuyla Karagöz oynatılacağı söylendi.
II. Bir perdenin bunca anlam değişimine uğraması gerçekten harikulâdeydi.
III. İşte, o zaman tam anlamıyla donakaldım.
IV. Ta ki hava iyice kararıp perdede, gölgeler ışığında Karagöz başlayınca kadar...
V. Ben de gün batımı Ege Bahçesi'ne gittim, hayal perdesinin kuruluşunu gördüm ama bu beni neredeyse hiç etkilemedi.

Bu parçada numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Çocukların en büyük sıkıntılarında biri, parmak sallayan yetişkinlerdir. (II) Ancak gerektiğinde biri bize parmak sallamalı. (III) Çünkü onlar anne baba, ebeveyn olarak çocuğa yol göstermek, doğruyu yanlışı öğretmek zorunda. (IV) Önemli olan, o parmağın doğru yer ve zamanda sallanması. (V) Sadece ebeveyn oldukları için sert davranmak gerektiğine inanarak sallanan parmak, eminim hepimizin içini yaralamıştır zamanında. (VI) Anne ve babaların sağlam bir toplum yapısının oluşturulabilmesinde çok önemli rolü vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

8. ---- Özellikle romanda karşımıza çıkan bu durumun sebebi, ilk roman arızaları da diyebileceğimiz eksikliklerle karşılaşmanın kaçınılmaz olmasıdır. Kurguda yaşanan sorunlar, abartılı zarf kullanımı, romanın meselesi ile kullanılan teknik arasındaki gerilimler gibi sıralanabilecek bir dizi sorun yüzünden ilk romanlar eleştirilirken doz aşımı yaşanabilir. İlk roman olduğu için bu sorunlar görmezden mi gelinecektir yoksa yazarın kendine bir çekidüzen vermesi mi sağlanacaktır? Üstelik yazarın sonraki kitapları için cesaretini kırarak şeyler yazmaktan çekinirken buluruz kendimizi.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İster tanıtım yazısı olsun isterse eleştiri, ilk eserler hakkında yazmak her zaman zordur.
B) Yazar adaylarının çoğu, genellikle ilk eserlerinde bütün söyleyeceklerini kitaba boca eder.
C) Sanatçıların ilk eserleri, çoğunlukla kendi yaşamlarından izler taşır.
D) Yazar adaylarının ilk eserlerinde biçim ve içerik dengesini gözetebilmeleri beklenmez.
E) Her yazarın düşünce dünyası kendine özgü olduğundan bir yapıt üzerine yapılan yüzeysel eleştiriler çoğu zaman yanıltıcı olur.

PARAGRAF

PARAGRAFTA YAPI

1. Geçmişte yaşanan bir olayı sinemaya aktarmak zor bir uğraş. Bu filmleri yapan yönetmenin temel amacı geçmişteki o olayı tanıtmak, geniş kitlelere ulaştırıp olayların farklı boyutlarını, çeşitli bağlamlarda sunmak. Ancak asıl soru ya da önemli mesele de burada ortaya çıkıyor. --- Bu sırada hangi noktayı öne çıkarıyor, hikâyesini neyin üzerinden ilerletiyor, hangi unsurları geri planda bırakıyor, bunları sunarken hangi sinematografik anlatımı kullanıyor? Bunlar filmin kalitesini belirliyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ortaya çıkan film, belirli bir izleyici kitlesine sesleniyor.
 B) O dönemde gerçekleşen olaylarla ilgili gerçekler karanlıkta kalıyor.
 C) Olayları kendi bakış açısına göre yeniden biçimlendiriyor yönetmen.
 D) Tamamen olay üzerine odaklanıp kişilerin ruhsal durumlarını göz ardı edebiliyor.
 E) Film, bütünüyle didaktik bir yaklaşım üzerine bina edilebiliyor.

2. (I) Görsellik, bir sinema tutkunu olarak benim için çok önemli. (II) Hayal gücünü besleyen en önemli unsurun görsellik olduğunu düşünüyorum. (III) Görsel objeler, baktığımı görebilme ve yorumlama yeteneğimi geliştiriyor. (IV) Çocukların eğitiminde kullanılan en önemli yöntemlerden biridir görsellikten yararlanmak. (V) Bu yolla hareketleri, gördüklerini yorumlamayı, okumayı öğrenir çocuk. (VI) Onların hayal gücünün gelişebilmesi için anlatılanları görsellikle gözlerinde canlandırmaları gerekir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

3. I. Sümerlerin "Güreş Bayramı" adını verdikleri etkinliklerde bu sporu yaptıkları anlaşılmaktadır.
 II. Çivi yazısı ve kabartmalardan oluşan bu eserde, yapılan karşılaşmaların müzik eşliğinde ve hakemli olduğu anlatılmaktadır.
 III. Orta Asya'da Türkler, güreşi okçuluk ve binicilikle birlikte yapmışlardır.
 IV. Dünyada ilk güreş karşılaşmaları ile ilgili bulgular, 5000 yıl önce yaşamış Sümerlere dek uzanır.
 V. Yine Sümerlere ait olan "Gılgamış" destanında da güreş oyunlarından söz edilmektedir.

Yukarıda verilen cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi dışarıda kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. I. Atasözleri, onları üreten milletin düşünce, yaşayış, inanış ve geleneklerini yansıtır.
 II. Bu yüzden onlar atasözlerine "Binasız üniversite." derler.
 III. Bu da atasözlerine bakılarak ait olduğu millet hakkında, değişik alanlarda pek çok yargıya ulaşılabileceği anlamına gelir.
 IV. Uzun süre sözlü edebiyat geleneğini sürdüren Türkmenler için de atasözleri çok değerlidir.
 V. Türkmenler tarafından oldukça işlevsel kullanılan atasözleri, onların sosyal ve kültürel hayatına dair en önemli göstergelerdir.

Bu parçadaki anlam karışıklığını gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) IV. cümle, I. cümleden sonra getirilmelidir.
 B) II. cümle, IV. cümleden sonra getirilmelidir.
 C) III. cümle ile V. cümlelerin yeri değiştirilmelidir.
 D) IV. cümle ile V. cümlelerin yeri değiştirmelidir.
 E) II. cümle, parçadan çıkarılmalıdır.

PARAGRAFTA YAPI

5. I. Kavrurma ve kızartma gibi sindirimi zor yöntemler yerine, haşlama ve izgaranın tercih edilmesi oluşabilecek problemleri bir ölçüde de olsa engelliyor.
- II. Bu yüzden fazla tüketildiğinde midede ağrı, kramp, bağırsaklarda şişkinlik gibi sorunlar ortaya çıkabiliyor.
- III. Güç parçalanmış bir besin olduğu için vücut eti, sindirirken zorlanıyor.
- IV. Fazla et tüketimi, en çok sindirim sistemine etki ediyor ve midede birtakım rahatsızlıklara yol açıyor.
- V. Bu sorunları azaltabilmek için tüketim miktarının yanında pişirme tekniklerine de dikkat etmek gerekiyor.

Bu parçada numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. I. "Hibrit" sözcüğü, bugün hayatımızın her alanında sıklıkla karşımıza çıkan bir kavram.
- II. Sözcük anlamı "melez" olan bu kavram, farklılıkları bir araya getirip güçlü bir sinerji oluşturmasıyla oldukça ilgi çekici.
- III. Diğer geleneksel motorlu araçlara göre çok daha sessiz ve rahat bir sürüş keyfi yaşatması bunlardan sadece birisi.
- IV. Hibrit otomobiller düşük yakıt tüketimi ve yüksek performans başta olmak üzere birçok avantaj sağlıyor.
- V. Zıt gibi görünen ancak aynı amaca hizmet eden bu farklılıkları buluşturan hibrit, daha çok, otomobil endüstrisinde kullanılıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I. ile III. B) II. ile III. C) II. ile IV.
D) II. ile V. E) III. ve V.

7. (I) Haydar Ergülen, kullandığı "malzeme"yi çok iyi tanıyor; çok seviyor. (II) O, bütün soy şairler gibi, ana diline tutkun. (III) Sözcükleri bulmaya, eski-yeni demeden, en uygununu seçmeye özen gösteriyor. (IV) "Ozan" da diyebiliyor, "şair" de; "şehir"i kullanırken "kent"i dışlıyor. (V) Hatta yer yer "mutad" gibi eski sözcüklerin yanında "evlad-ı şüheda" gibi Farsça tamlamalar da kullanıyor. (VI) Şiirde sözcüklerin çağrışım ve duygu değeri şairin yaşamı ve birikimiyle şekillenir. (VII) Bu yüzden onun şiirlerinde sözcükler, geniş bir çağrışım ağı oluşturuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) VI. B) V. C) III. D) II. E) I.

8. Evimizin kütüphanesinde bulunan Tolstoy, tutkuyla sevdiğim, eşine az rastlanır nitelikte olduğunu düşündüğüm, büyük bir yazar. Beni derinden etkileyen fevkalade bir hikâye anlatıcısı. Yazar olmamasına karşın annem de bir hikâye anlatıcısı. Yaşadıklarını, hayal gücünü, heybesinde biriktirdiklerini ustaca damıtan, çocuklarına ve çevresine aktaran bir dahi. Tanıdığım ilk sözlü kültür anlatıcısı, ayaklı kütüphane. Ve ortaokul öğretmenim. Beni yazmaya yüreklendiren, yazdıklarımı hiç üşenmeden defalarca okuyup gerekli düzeltmeleri yapan özverili bir Türkçe öğretmeni idi. Bu yüzden ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) eleştirmenler, yazdıklarına karşı eleştirel bir bakış açısı geliştirirken hiç zorlanmadı.
- B) yazarlık kişiliğimin oluşumunda oksijeni bol bir ortamda bulunduğumu söyleyebilirim.
- C) eserlerimde dilin geniş anlamsal olanaklarından çok rahat yararlanabiliyorum.
- D) yaşadığım olumsuzluklar beni yazma konusunda daha da cesaretlendirdi.
- E) yazarlar içinde içerik yönüyle özgün bir yerim olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim.

PARAGRAF

PARAGRAFTA YAPI

1. Çeviri, bir eserin yüzde yüz Türkçeleştirilmesi demek değildir. Yani çeviri romanı okuduğunuz zaman sanki onu bir Türk yazarın yazdığını düşünmemeliyiz. Tam tersi, ---- Yani çeviride bir Rus yazarı ile bir Fransız yazarı çevriyi yapan Türk yazarının diliyle değil, kendi dilleriyle konuşmalılar.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) çeviri, yapıtın çevrildiği dilin kültürel kodlarına uygun bir biçimde yeniden inşasıdır.
- B) yapıt, çevirmenin yapacağı herhangi bir değişikliğe meydan vermeden sözcük sözcük aktarılmalıdır.
- C) her yazarın kendine özgü bir anlatım yöntemi olduğu göz ardı edilmemelidir.
- D) çevirmenin en önemli görevi, yazarın anlatımından çok, eserin içeriğini yansıtmaktır.
- E) onu hangi milletin hangi dönemdeki yazarı yazmışsa o milletin, o dönemdeki o yazarını okuduğumuzu düşünmeliyiz.
2. I. Yine yağışın en az olduğu bölgeler, dönence-lerin bulunduğu bölgelerdir.
- II. Okyanus ve deniz kıyıları ise genellikle yağış alan bölgelerdir.
- III. Örneğin kutup bölgeleri, çok soğuk olmasına karşın yağışın en az düştüğü yerlerdendir.
- IV. Yağış miktarı, ülkelerin bulunduğu bölgelere ve yerlere göre değişim gösterir.
- V. Yağış miktarında en önemli etken, ülkenin bulunduğu yerdir ayrıca yağış alan bölgenin yapısı da önemli bir faktördür.

Bu parçada numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Mektup, kendine has özellikleriyle birden çok türü içinde barındırabilir. Şiir, deneme, hikâye, itirafname, biyografi, otobiyografi, aforizmalar, gezi yazıları vb. türler mektupta kendine rahatlıkla yer bulabilir. Bu yüzden her mektup hikâye anlatır. Onu yazarın ruh hâli, anlatma ihtiyacı, anlatacaklarının karşı tarafa ulaşması konusunda ortaya koyduğu dil ve üslup sadece birden çok türü değil, birden çok dil ve üslubu da beraberinde getirir. Duygular aktarıldığı için dilin tüm imkânları kendiliğinden devreye girer. Bu yüzden mektubu hikâyeden ayıran bir şey yoktur. Sonuçta her metin, okuruna gönderilmiş bir mektup değil mi?

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Yazınsal türleri keskin çizgilerle birbirinden ayırma çabalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- B) Mektubu diğer türlerden ayıran en önemli özelliğin samimiyet olduğunu söyleyebilir miyiz?
- C) Sizce bir mektubu hikâyeden ayıran genel özellikler nelerdir?
- D) Mektup türünün etkileyiciliği, anlatımındaki hangi özellikten kaynaklanmaktadır?
- E) Mektup türünün çağımızdaki gelişme ve değişimlere uyum sağladığı söylenebilir mi?

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi bir paragrafın başlangıç cümlesi olamaz?**

- A) Bebekler bir yaşından sonra çevresindeki seslere kulak verir, ilgi alanlarını genişletir.
- B) Ülkemizde ünlü romancıların yetişmesi, edebiyatımızın gelecek vadettiğinin göstergesidir.
- C) Bu şiirlerin hiçbiri, yazıldığı asrın sınırını aşmamış, bugünlere gelememiştir.
- D) Okuma; hoşça vakit geçirme, oyalanma amacıyla gerçekleştirilen bir eylem değildir.
- E) İnsan, karşılaştığı güçlükler nedeniyle değil, yeniliklere ayak uyduramadığı için başarısız olur.

PARAGRAFTA YAPI

5. Şiir ve müziğin birbirinden farklı disiplinler olduğu iddia edilerek şiirin müzikle doğrudan akrabalığı, müzikal unsurların şiirin olmazsa olmazı olduğu gerçeği göz ardı ediliyor. İki sanat türü birbirinden ayrıştırılarak müzik, şiirin önüne geçirilmeye çalışılıyor. Böyle bir tercih, doğal olarak ayrışan sanat türlerinin kendilerine özgü niteliklerini belirlemeyi gerektiriyor. Oysaki müziğin ve dilin esas unsurunun ses olduğu açık değil mi? Biraz ilerlediğimizde sözün de müzik ile şiiri birleştirdiğini açıkça görebiliyoruz. Bu yüzden ----

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şiir ve müziği farklı alanlar olarak göstermek, bunların iç içeliğini göz ardı etmek yanlıştır.
- B) müziğin değeri ritim, beste, enstrümanlar ve notada; şiirin değeri sözcükler ve söz sanatlarında aranmalıdır.
- C) müzikle şiirin ayrı ayrı düşünülmesi, bu türler kendi anlatım olanaklarına göre değerlendirilmelidir.
- D) şiir de müzik de kitleleri en çok etkileyen sanat dalları olmuştur.
- E) sanatsal ürünlerin farklılıklarının ve birbirine üstünlüklerinin eleştirmenler tarafından belirlenmesi gerekir.

6. (I) Enerji, insan tarihi boyunca sürekli bir ihtiyaç olarak hissedilmiştir. (II) Gerek ısınmak, yemek yapmak, avlanmak gibi temel ihtiyaçları karşılamak için gerekse güç için enerjiye ihtiyaç duyulmuştur. (III) Her gün dünyaya fosil yakıtlardan elde edilen enerji ile zehirli gazlar yayılmakta ve bizler de ne yazık ki bunu solumaktayız. (IV) İnsanların enerjiye olan talepleri ve ihtiyaçları hiçbir zaman bitmeyecektir. (V) Enerji de bu istekleri karşılamak için sürekli üretilmek zorundadır. (VI) Bu üretimin de ana ekseninde yenilenebilir ve sürdürülebilir yöntemlerle elde edilen enerji olmalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Daha önce okuduğum, bildiğim hikâyeleri, neden durup durup okuyorum acaba? (II) Neden ara sıra Anton Çehov'u, Ahmet Hamdi'yi, Sait Faik'i, Memduh Şevket'i, Refik Halit'i ve daha birçok hikâyeciyi yeniden okumaktan kendimi alamıyorum hatta hikâyelerini özlüyorum? (III) Bir iki hikâyeye okuyorum, kısa bir süre için bir yazar tarafından oluşturulmuş bir âlemin içinde kayboluyorum, ruhum tatlanıyor. (IV) Bu ruh hâli geçtikten sonra kendi katı gerçekliğime, gündelik hayatıma dönüyorum; sanki okuduklarımla bir enerji kazanmışım da her şeyi daha kolay hâlledebilirmişim gibi geliyor. (V) Bu özlem her hikâyeci için geçerli değil elbette ama bazı hikâyeciler var ki nasıl bir yazma büyüüne sahiplerse, her okuyuşum yeni bir okuma serüveni hâline geliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Galiba hikâyeye denen şey bana 'çikolata' etkisi yapıyor." **yargısı getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Empati kurarken bütün koşulları objektif değerlendirmelidir. (II) Kendimizi karşıımızdakiinin yerine olduğumuz gibi değil de o koşullarda olan insanların alternatif davranış şekillerini ve duygularını değerlendirerek koymalıyız. (III) Böyle olursa herhangi bir hayal kırıklığı veya öfke yaşamayız. (IV) Karşıımızdakiinin durumunu içselleştirip yaşamadığımız bir şeyi yaşamış gibi hissedip kendimizi gereksiz yere yıpratmamış oluruz. (V) Empati sözcüğünün herkes tarafından kabul görmüş genel geçer bir tanımı yoktur. (VI) Kaldı ki kaynaklara baktığımızda empatiyle ilgili farklı tanımlarla karşılaşmamız, bu durumu kanıtlar niteliktedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

PARAGRAF

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Elbette bir romanı soru sormak, o sorulara yanıt bulmak için okumayız ama iyi bir edebî eser okuduğumuzda aklımıza ister istemez pek çok soru gelir. Çünkü bir kurmaca yazarı, aynı zamanda düşünsel bir baştan çıkarıcı, usta bir kışkırtıcıdır. Yazarın yaşanmış bir olaydan esinlenerek kurgulanan bu öyküsü de buna elverişli. Yazar ve kitabın diğer iki anlatıcısı, kısa olan bu metinde bize hayatlarından ve hayatlarıyla ilişkili yaşamın çıkarmaz labirentlerinden söz etmektedirler.

Bu parçada sözü edilen yapıtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eleştirel bir anlatıma sahip olduğu
- B) Okurlarını düşünsel yönden harekete geçirdiği
- C) Okuyanlara yaşama tutkusu kazandırdığı
- D) Gerçekçi bir kurgusunun olduğu
- E) Küçük hacimli bir yazınsal ürün olduğu

2. Haydar Ergülen, 1980'lerde başladığı şiir serüvenini 2000'lere taşımış; bunu yaparken de şiirini derinleştirmiş şairlerden. Kuşağı içerisinde kendine özgü bir şiir kurmaya başladığı, gerçekten de kaynaklarıyla içsel bağlantılar taşıyan bir şiire gidebildiği için bugün kalıcı şairler arasında yerini almış durumda. Onun şiirinde dinginlik, rastlantıdan uzak şiirsel imgeler, şiiri kurarken gözettiği yapı sağlamlığı akla gelen ilk özellikler olarak sıralanabilir.

Bu parçadan Haydar Ergülen'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Zamanla şiirinde değişimlerin görüldüğü
- B) Özgün ve uzun soluklu bir şiirler yazdığı
- C) Şiirlerinde, yaşadığı dönemin izlerinin olduğu
- D) Şiirlerinin biçimsel açıdan yetkin olduğu
- E) Şiirindeki imgelerin bilinçli bir çabanın ürünü olduğu

3. Okuduğum en yaratıcı ve özgün kitaplardan biri *Kırmızı Ringa*. Bu kırk sayfalık kısacık kitabın ilk 24 sayfasında sadece resimlerden oluşan sessiz bir bölüm var. Kitap, illüstratörünün çizimleri aracılığıyla ulaşıyor okurlara önce, sonra yazar Gonzalo Moure'nin sesini duyuyoruz. Yayınevinin internet sitesinde kitabın 8-18 yaş aralığındaki tüm çocuklar için olduğu söylense de bence her yaştan okur için yayımlanmış, güzel, etkileyici, yaratıcılığı tetikleyen ve eğlenceli bir hazine.

Bu parçadan sözü edilen yapıtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Öykü türündedir.
- B) Görsel öğelere yer verilmiştir.
- C) Kısa olmasına karşın etkileyicidir.
- D) Kendine özgü yönleri vardır.
- E) Belli bir yaş aralığı gözetilerek yazılmıştır.

4. Ben yazarken hikâyeye odaklanıyorum. Bir şeyler anlatmaya çalışıyorum ve sonunda okuyanın anlatmaya çalıştığım şeyi bütün berraklığıyla anlamasını amaçlıyorum. Yazdıklarımın kolaylıkla düşlenebilir olması benim için çok önemli. Bu yüzden hiçbir şey ima etmeden, kelime oyunları yapmadan, kâğıt üstünde anlam kaydırmadan yazmak benim için bir zorunluluk. Verdiğim mesainin çoğu da buna gidiyor zaten.

- I. Dolaylı söyleyişlerden kaçındığı
- II. Sürprizli yönlerinin olduğu
- III. Günlük yaşamı ele aldığı

Bu parçadan sözü edilen sanatçı ve yapıtlarıyla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri çıkarılamaz?

- A) I. ve II.
- B) Yalnız II
- C) I. ve III.
- D) Yalnız III
- E) II. ve III.

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

5. G. Garcia Marquez, insana ve topluma gerçekçi bir perspektiften yaklaşıyor. Olayları, doğal bir biçimde sunarak didaktik bir anlatımdan sıyrılmayı başarıyor. Her şeyi yerli yerinde, apaçık anlatıyor; hiçbir şeyi yargılamıyor, çelişkileri deşelemiyor, nedenler aramıyor, bir sonuca varmıyor. Tersine kahramanı ile birlikte hayata bağlanmayı, insanın tutkularıyla değişebileceğine inanmayı seçiyor Marquez. Yapıtları, insanı tarihsel ve toplumsal derinliğiyle yakalayan hikâyesiyle ve kusursuz bir biçimde sunan anlatım tekniğiyle büyük bir yazarın kaleminden çıktığını her sayfasında hatırlatıyor.

Bu parçadan G. Garcia Marquez'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yoğun bir anlatımının olduğu
B) Öğretici yaklaşımlardan uzak durduğu
C) Başarılı bir anlatımının olduğu
D) Olayları yaşamın içinden olağan hâliyle sunduğu
E) Ele aldığı sorunlara çözümler sunmadığı

6. Difteri, bakteri kaynaklı bir enfeksiyondur. Belirtileri ve etkileri hafif veya şiddetli olabilir. Genellikle maruz kaldıktan iki ile beş gün sonra başlar. Genellikle boğaz ağrısı ve ateşle kendini gösterir, oldukça yavaş ortaya çıkar. Ağır vakalarda boğazda gri veya beyaz bir yara oluşur. Bu, hava yolunu tıkayabilir ve öksürük oluşturabilir. Difteri, sinir iltihabına, böbrek problemlerine ve kanamalara yol açabilir. Difteri genellikle doğrudan temasla ya da hava yoluyla insanlar arasında yayılır.

- I. Hangi yaşlarda görüldüğüne
II. Hangi yollarla bulaştığına
III. Vücutta ne gibi sorunlara yol açtığına
IV. Tedavi yöntemlerinin ne olduğuna

Bu parçada "difteri"yle ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine değinilmemiştir?

- A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve IV.
D) Yalnız II E) III. ve IV.

7. Peter Elbling, ilk romanı olan *Çeşnicibaşı*'nda, Ugo DiFonte'nin yaşam mücadelesini anlatıyor. Bir ilk roman olmasına karşın anlatım biçimi, edebî dili kitabın iyi bir yazar tarafından kaleme alındığını gösteriyor. Romanda kullanılan teknikler okura bir "kurgu"yla karşı karşıya olduğunu, olayların gerçek yaşamla özdeşleşmemesi gerektiğini hatırlatıyor. Roman, okuru bir yandan su gibi akan anlatımıyla içine çekiyor, öte yandan adalet-aşk-yaşam kavramlarını sorgulamaya yönlendiriyor.

Bu parçada sözü edilen yapıt ve yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Roman deneyimi olmamasına karşın başarılı bir yapıt kaleme almıştır.
B) Tarihî bir olayı ele almıştır.
C) Anlatılanların gerçek olmadığını okura sezdirmeye çalışmıştır.
D) Sürükleyici bir anlatımı vardır.
E) Okuru düşündürmeyi amaçlamıştır.

8. Sekiz bölümden oluşan *Yalnız Gezgin*'de Jack Kerouac'ın Amerika'dan Meksika'ya, Fas'tan Fransa'ya ve oradan İngiltere'ye uzanan seyahatine ve yollarda geçen hikâyelerine eşlik ediyoruz. Kitabın en çarpıcı yönlerinden biri, kitapta anlatılanların gerçekten yaşanmış olması. *Yalnız Gezgin* için sinematografik bir kitap demek abartı olmaz. Yazarın kendine özgü üslubunun etkisinden olsa gerek okurken insanın zihninde durmadan fotoğraf kareleri beliriyor.

Bu parçadan *Yalnız Gezgin* adlı yapıtla ilgili

- I. Antıtanların yazarın izlenimlerine dayandığına
II. Yer yer kurgusal bölümlerinin olduğuna
III. Görselliği öne çıkaran bir anlatıma sahip olduğuna

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I. ve II.
D) Yalnız III E) II. ve III.

PARAGRAF

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Bakteriler, dünyanın hemen her tarafına dağılmış şekilde bulunur. Canlıların vücudunda parazit olarak yaşayan bazı bakteriler, birçok hastalığa (besin zehirlenmesi, verem, zatürre vb.) neden olur. İnsanın bağırsağında yaşayan bazı bakteriler, sindirim artıklarıyla beslenirken insana B ve K vitaminlerini sağlar. Bakteriler, tıp alanında aşı ve antibiyotiklerde de kullanılır. Zayıflatılmış bakteri içeren aşılarda insana bağıışıklık sağlar.

Bu parçadan bakterilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsanları olumsuz etkileyen türlerinin olduğu
B) İnsanla karşılıklı yardımlaşmaya dayanan bir beslenme ilişkisi kurabildikleri
C) Hastalıklarla mücadelede kullanıldıkları
D) Yaşamlarının dar bir alanda sınırlanmadığı
E) Yaşam sürelerinin türlerine göre değiştiği

2. Ciltçilik, zor bir sanattır. Modern sanatı herkes öğrenebilir ama klasik sanat öyle değil. Cilt deyince kapak işte deyip küçümsüyorlar, çoğu öğrenci merak sardı ama sonu fiyasko oldu. Bir altın parçasını ezmek iki saat sürünce sabredemediler. Bu sanatın detayları çoktur. Güzellikleri geniş zamanlarda çıkar ortaya. Hem cilt ustası az konuşur. Büyük sanatkarlar dikkat edin, hiç konuşmaz, konuşmayı da bilmez zaten, eseri konuşur.

- I. Öğrenilmesi yoğun emek istemektedir.
II. Sessiz ve dingin bir çalışma ortamını zorunlu kılmaktadır.
III. Usta-çırak ilişkisiyle öğretilmesi gerekmektedir.
IV. Ayrıntılı bir çalışma süreci vardır.

Bu parçaya göre ciltçilikle ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
B) I. ve III.
C) II. ve III.
D) Yalnız IV
E) III. ve IV.

3. *Yaban* romanının, başkahramanın üç yıl süreyle bir köyde tanık olduğu dağınık, aralarında bağlantı olmayan olayların sıralanmasıyla oluştuğu söylenir. Dolayısıyla belli bir gerilime, bir bütünlüğe de sahip olmadığı iddia edilir. Ama ilk bakışta varılan bu kanı yanlıştır. Dikkat edildiğinde görülür ki ön planda, köydeki olaylar dağınık biçimde sıralanırken arka planda başka bir olay gelişir: Kurtuluş Savaşı. Arka plandan yavaş yavaş ön plana çıkan ve gittikçe daha fazla yer tutan bu olayın oynadığı rol, kuruluş bakımından da romanın anlamı bakımından da önemlidir.

- I. Getirilen eleştirilerin haksız olduğu
II. İçerdiği olayların birbiriyle ilintisiz olduğu izlenimi verdiği
III. Kurtuluş Savaşı'nın safhalarını yeterince aktarmadığı

Bu parçaya göre *Yaban* romanıyla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I. ve II.
D) Yalnız III
E) II. ve III.

4. Jean Christophe Grange'in romanları kapsamlı, gerilim dolu ve içinde macera haritaları barındıran birer rehber gibidir. Dünyanın değişik coğrafyalarını romanlarına mekân olarak seçip seçtiği ülkelerin geleneklerini, insanlarını, hayat tarzlarını, tarihlerini, çekincelerini ve umutlarını tanıtan Grange; gerilim, macera kalıbını genel kültür düzeyinde bilgilerle estetize ederek genişletenlerden.

- I. Ününün ülkesiyle sınırlı kalmadığı
II. Öğretici bir yaklaşım benimsediği
III. Hep aynı konuları işlediği
IV. Yapıtlarının sanatsal yönünü önemseydiği

Bu parçaya göre Jean Christophe Grange'in romanlarıyla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I
B) I. ve III.
C) II. ve III.
D) Yalnız IV
E) II. ve IV.

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

5. *Divan-ı Hikmet*'in farklı nüshalarında bulunan hikmet adlı şiirlerin sayısı farklılıklar gösterse de bugüne kadar derlenebilen Ahmet Yesevî'ye ait hikmet sayısı 250'yi geçmemektedir. Bu sebeple hikmetlerin birinde yer alan, "Dört bin dört yüz hikmet söyledim." ifadesi bir rivayetten öteye gitmemektedir. Ahmet Yesevî, hikmetlerinde müritlerine tasavvufun inceliklerini öğretmeyi amaçlar. Bu sebeple hikmetler, basit ve yalın bir anlatıma sahiptir. Bununla birlikte coşkulu söyleyişe sahip oluşturmaları, onları basit manzumeler olmaktan kurtarır.

- I. Didaktik bir özellik taşıdığı
- II. Sanatlı bir söyleyişe oluşturulmadığı
- III. Şairinin diğer eserlerinden daha çok tanındığı
- IV. Seslendiği kesime etkisinin az olduğu

Bu parçaya göre *Divan-ı Hikmet* ile ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) I. ve III. C) II. ve III.
D) Yalnız IV E) III. ve IV.

6. Ben gazeteciliğe başlamadan önce düzenli olarak öykü yazardım. Masa başına her oturuşumda yapıtlarımı çok kısa sürede tamamlardım. Çünkü her zaman için yazabilecek bir şeylerim vardı. Ancak gazetede köşe yazarlığına başladığımdan bu yana bir tane bile öykü yazamadım. Oysa edebiyatla uğraşan bir kimse için öykü yazmak, ikinci bir iş olmamalıdır. Her gün öykü üzerinde çalışmayan kişi yetkin bir öykü yazarı olamaz.

Kendisinden böyle söz eden sanatçıyla ilgili olarak

- I. Mesleği, yazarlığını olumsuz etkilemektedir.
- II. Yazma işinin çok okumayla gerçekleşeceğini savunmaktadır.
- III. Öykü yazarlığının ancak ana gaye edinilerek yapılacağını düşünmektedir.
- IV. Yazarlığın süreklilik istediğine inanmaktadır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II. ve III.
D) Yalnız IV E) III. ve IV.

7. Roman 2011 yılında yaklaşık bir aylık bir zaman dilimini anlatıyor. Cinayet bürosundan, orta yaş sınırında üç komiserin, peşlerine düştükleri bir seri katille oynadıkları köşe kapmacayı anlatıyor roman. Yazar, romanda cinayetlerin işleniş biçimlerinden cinayet aletlerine çok sayıda ayrıntı veriyor. İşin bu kısmında yoğun bir araştırma yapıldığı belli oluyor. Yer yer tekrara düşülmüş olsa da bu ayrıntıların hikâyeyi zenginleştirdiği, hikâyeye inandırıcılık kattığı bir gerçek. Silahlar gerçeğe uygun teknik bilgilerle tanıtılmış. Yapıtın, sinema seyircisi genç okurların bir solukta okuyacağı kitaplar arasında olduğunu düşünüyorum.

Bu parçadan sözü edilen yapıtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **çkarılamaz?**

- A) Hareketli bir olayın anlatıldığı
B) Ciddi bir altyapıya dayandığı
C) Aksayan yönlerinin olduğu
D) Sinemaya uyarlandığı
E) İlgi çekici olduğu

8. Tiyatro, her dönem toplumlar üzerinde büyük etkisi olan sahne sanatlarından biridir. Büyük topluluğa yönelik bu sanat dalı, içinde diğer birçok sanat dallarını da barındırmaktadır. Bu performans sanatının sergilenmesi, sanatseverlere ulaşması, diğer sanat dallarından daha farklı bir şekilde olmaktadır. Bir tiyatro eseri, seyircinin doğrudan gözünde canlandırıldığı için kalabalık bir seyirci topluluğuna eşit olanaklarda ulaşmalıdır. Bunu sağlamak için de yüzyıllardır çeşitli tiyatro binaları, sahne planlamaları geliştirilmiştir.

- I. Geniş kitlelere hitap eden bir sanat dalı olduğu
- II. Tiyatro binalarına verilen önemin, tiyatro eserlerinin önüne geçtiği
- III. Başka sanat dallarıyla iç içe olduğu

Bu parçaya göre tiyatroyla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I. ve II.
D) Yalnız III E) II. ve III.

PARAGRAF

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. *Dede Korkut Hikâyeleri*, bütün Türk illerinde izleri görülen, İslamiyet'in kabulü ile dinî renge bürünen anlatılardır. Oğuz Türklerinin 24 boya ayrılması sebebiyle hikâyeye sayısının bu kadar olması gerektiği ileri sürülmüşse de bugün elimizde sadece 12 hikâyeye bulunmaktadır. Anlatıların 9. yy.a dayandığı varsayılsa da Türk boylarının göçmen olmalarından dolayı tam olarak bir tarih ve yer belirlemek mümkün değildir. Türk boylarının yaşamlarını anlatan hikâyeler tarih boyunca dilden dile, anlatıcıdan anlatıcıya aktarılmıştır. Hikâyelerin sonları, Dede Korkut ağzından söylenmiş sözlerle bitirilir.

Bu parçada *Dede Korkut Hikâyeleri* ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Oluşturulma tarihinin tam olarak bilinmediğine
- B) Belli bir coğrafyaya ait olarak görülmediğine
- C) Hikâyeler arasında ortaklıklar bulunduğuna
- D) Bazılarının yazıya geçirilemeyip zamanla kaybolduğuna
- E) Sözlü gelenek içinde yaşatıldığına

2. Pek çok sanatsal eser, şiirin doğasından etkilenmiştir. Çünkü şiir, yazınsal türlerin çoğu ve sanat için çekici bir etki alanı oluştururken onlara değerlendirilebilir malzemeler sunar. Pek çok sanatsal ve yazınsal tür için kullanılan şiirsellik kavramının, öykü sanatının modern disiplini ile birlikte daha kabullenilebilir bir anlam taşıdığını söyleyebiliriz. Ama bütün bu yakınlaşmaya karşın öykü yine "şiir" olmuyor, kendisi kalıyor ve doğasını zenginleştiriyor.

- I. Şiir yazmak, diğer türlere göre daha çok tercih edilen bir sanatsal eylemdir.
- II. Şiir tadında öykü yazmak, şiir yazmak değildir.
- III. Şiir, diğer yazınsal türlere söyleyiş zenginliği katan bir türdür.

Böyle düşünen bir kişinin yukarıda verilenlerden hangilerini söylemesi beklenemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I. ve II.
- D) Yalnız III
- E) II. ve III.

3. Polisiye türünde kaleme alınmış eserlerde herkesin anlayabileceği bir çatışma, kurgunun ana ek-senine oturur. Yani kültürel açıdan donanımlı bir okur gerektirmez bu türler. Bu özellikler, onların çok satılanlar listesine rahatlıkla girmelerini ve yazıldıkları türün de "moda" hâline gelmesini sağlar. Kısaca polisiye türü romanlar moda olmaya ve çok satılanların arasına girmeye devam ettiği sürece yazarlarca daha çok yazılacak ve daha çok okura ulaşacaktır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarların yazma tercihinin okurların tercihine göre şekillendiği
- B) Genel kültür düzeyi yüksek okurların polisiye romanları daha çok tercih ettikleri
- C) Polisiye türlerin tutulmasında anlatımının etkili olduğu
- D) Okurların birbirinden etkilenecek okuma tercihlerini belirledikleri
- E) Polisiye türü kitapların kurgusunun karmaşık olmadığı

4. PISA, OECD tarafından eğitim politikaları ve çıktılarını geliştirmek amacıyla uygulanan bir program. 2000 yılında uygulanmaya başlayan bu programa Türkiye 2003'te dahil oldu. Üç yılda bir 15 yaşındaki öğrencilere, matematik, fen ve okuma alanlarında bir sınav veriliyor ve bu sınavda tüm ülkelerdeki öğrencilerin ortalama puanları kamuoyuyla paylaşılıyor. PISA sınavına 70 ülke ve bölgedeki 540 bin öğrenci katılıyor.

Bu parçada PISA programıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi yaş grubundaki öğrencilere uygulandığına
- B) Katılan ülke ve öğrenci sayılarının ne olduğuna
- C) Son yıllarda önemini kaybettiğine
- D) Türkiye'nin ne zaman bu programa girdiğine
- E) Amacının eğitimi daha üst seviyelere çıkarmak olduğuna

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

5. İskenderiye Feneri, gemicilerin güvenliğini sağlamak ve onları yönlendirmek için, MÖ 290'lı yıllarda yaptırılmıştır. 166 metre yüksekliğindeki fener, Mısır'ın İskenderiye kenti kıyısındaki Faros (Pharos) adasında beyaz mermerden yaptırılmıştır ve bugüne kadar yapılan en yüksek fenerdir. Bu fenerin en büyük özelliği ise gündüzleri dahi gün ışığını denize yansıtabilmesidir. Uzun süre ayakta kalmayı başaran fenerin orta kısmı 10. yüzyılda depremler ve doğal şartlar sonucunda çökmüş, 15. yüzyılda da tamamen yıkılmıştır.

- I. İnsanlık tarihi için önemli olduğuna
- II. Özelliklerinin ne olduğuna
- III. Nerede bulunduğuna
- IV. Kim tarafından yaptırıldığına
- V. Ne zamana kadar kullanıldığına

Bu parçadan "İskenderiye Feneri"yle ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangilerine ulaşılabılır?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III.
D) Yalnız III E) IV. ve V.

6. Hayat, ısı ve enerji kaynağı olan güneş, son yarım asırda deri üzerindeki olumsuz etkilerinin fark edilmesinden sonra korunulması gereken bir güç olarak karşımıza çıkmaktadır. Güneşin zararlı etkilerinden korunmak için her yaş grubunda uygulanabilecek önlemler mevcuttur. Güneşten korunmaya erken yaşta başlanmalı ve bu durum alışkanlık hâline getirilmelidir. Çocuklukta geçirilecek güneş yakınlıkları sonradan gelişebilecek deri kanserleri için risk faktörü oluşturmaktadır.

- I. Bazı yanıklar, ileri dönemlerde daha tehlikeli durumları tetikleyebilmektedir.
- II. Zararlı ışıklardan yaşlılar, diğer yaş gruplarına göre daha çok etkilenmektedir.
- III. Deri hastalıklarının çoğunun ortaya çıkmasının da bir etken olarak görülmektedir.

Bu parçadan güneş ışınlarıyla ilgili olarak yukarıda verilenlerden hangileri çıkarılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I. ve II.
D) Yalnız III E) II. ve III.

7. Nobel, Alfred Nobel tarafından kurulan derneğin verdiği, insanlığa hizmet edenleri onurlandırma gayesini taşıyan bir ödüldür. Her yıl 7-14 Ekim tarihleri arasında verilen bu prestijli ödüller, her alanda sanatçıların ve akademik kariyeri olan bilim adamlarının referans ödülü niteliğindedir. İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi, fizik, kimya, ekonomi alanındaki ödülleri; Karolinska Enstitüsü, fizyoloji ve tıp alanındaki ödülleri; Norveç Nobel Komitesi, edebiyat alanındaki ödülleri vermektedir. Norveç parlamentosunda İsveç Akademisinden seçilen beş kişilik bir kurul ise barış alanında hak kazanan kişilere ödülleri verir. Ödül almaya hak kazanan kişiler bir madalya, bir diploma ve yıllar içinde değişen miktarda para almaktadır.

Bu parçada Nobel ödülleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yılın hangi döneminde verildiğine
B) Değişik kategoriler içerdiğine
C) Hangisinin daha prestijli olduğuna
D) Hangi amaçla verildiğine
E) Anlam ve niteliğine

8. Sanat dünyasında sayısal verilere bakarak pembe tablolar çizmek bizi çoğu kez doğrulara götürmez. Aslında bizde gerçek sanat ürünü, gerçek sanatçı, gerçek izleyici çok az sayıdadır. Sanat yapıtlarını üretmek de tüketmek de çaba ister, özveri ister. Bizde de bu çaba hem okurda hem de yazarda olmadığından yapıtların yüksek satış rakamları, oyunların kalabalık bir kitle tarafından takip edilmesi gibi istatistikler hiçbir zaman gerçek anlamda sanat üretildiğinin işareti değildir.

- I. Aşırı iyimserliğe karşı olan
- II. Sanat yapıtlarını niteliklerine göre kategorize eden
- III. Sanatın hem okur hem yazar için yoğun emek verilen bir alan olduğuna inanan

Görüşlerini böyle açıklayan bir yazar yukarıdakilerden hangileriyle nitelendirilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I. ve II.
D) Yalnız III E) II. ve III.

PARAGRAF

ANLATIM TEKNİKLERİ

1. Bodrum iki katlı beyaz evleri, inanılmaz tarihî zenginliği ve doğal güzelliğinin yanı sıra her biri insanın başını döndürecek denli etkileyici onlarca koyu ile bir rüya ülkesi gibi. Bodrum ve koylarını kapsayan tekne gezilerimizde maviliklerde kaybolduk, ruhumuzu ve bedenimizi dinlendirdik, geceleri denizin tatlı ninnisi ile huzurlu bir uyku çekip sabahları denizin mis gibi kokusu ile güne başlama fırsatı yakaladık. Farklı rotaları izleyip birbirinden yeşil ve doğa harikası koyları gezdik.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama - tanımlama
B) Tanık gösterme - öyküleme
C) Tartışma - tanık gösterme
D) Betimleme - öyküleme
E) Karşılaştırma - örneklendirme

2. Antalya'nın değişik malzemelerle yapılan birçok özel lezzeti var: Laba, hibeş, sac kavurması, tandır kebabı, yanına buz gibi yayık ayrıları... Bu arada greyfurt, limon, portakal, bergamot, turunc gibi ağzınızı ekşisiyle buruşturan narenciye ürünlerinin yanında, patlıcan, karpuz ve incirden yapılan pek çok reçel çeşidi bulunuyor. Size Akdeniz'in binbir tonuyla göz zevki yaşatan bu güzel kentte deniz ürünlerinin ise tadı bir başka güzel. Taze balıkların, ahtapotun, kalamarın, midyenin lezzeti alıştığınızdan çok farklı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki duyuların hangilerinden yararlanılmamıştır?

- A) Görme - işitme
B) Dokunma - görme
C) Tatma - işitme
D) İşitme - dokunma

E) Koklama - işitme

3. Bünyemizin doğal olarak programlı olduğu gıdaları tüketme fikri ilk olarak 1960'larda ortaya çıktı. Ama asıl yükselişi *Paleo Diyeti* kitabı sayesinde oldu. Paleo diyeti, tahıl tüketiminin insan vücudunun adapte olamayacağını kadar yakın bir geçmişe dayandığını savunuyor. Üstelik tahılların doğal ihtiyaçlardan değil, ucuz ve kolay üretimi yüzünden yaygınlaştığını savunuyor. Paleo diyetine göre insan vücuduna en uygun besinler Taş Devri zamanında tüketilenler. Yani et, sebze, meyve ve fındık, fıstık gibi kabuklu yemişler. Uzak durulması gerekenler listesinde bütün tahıllar, bakliyat, şeker, sütlü ürünler ve paketlenmiş tüm gıdalar var.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleme
B) Açıklama
C) Tartışma
D) Öyküleme
E) Tanık Gösterme

4. İnsanları çoğu, moral bozukluğu içindeyken, duygusal çöküntü yaşarken yaptıkları işlerde başarısız olacağını düşünür. Yapılan yeni bir araştırma, çoğu insan için kötü ruh hâlinde olmanın odaklanmaya, zamanı yönetmeye ve bir görevi daha iyi yerine getirmeye yardımcı olabileceğini gösterdi. Çalışmada dokuz farklı görevi tamamlama konusunda 95 katılımcıdan elde edilen veriler, ruh hâlleri göz önüne alınarak saptandı. Özellikle yüksek tepkisel mizaca sahip bireyler için daha kötü bir ruh hâlinin daha iyi performans sağladığı bulundu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Tanımlama
B) Öyküleme
C) Tartışma
D) Betimleme

E) Tanık gösterme

ANLATIM TEKNİKLERİ

5. Ovalar, küçük dağ bitkileri, yüksek tepeler, alüvyonla dolmuş dere ve ırmaklardan oluşan alan, Kapadokya'da görülmesi gereken yerlerin başında geliyor. Hasan Dağı-Erciyes Dağı çevresinde yer alan Göreme Millî Parkı'nda bu dağların büyük volkanik konileri, bazıları bazaltla kaplı aşınmış tüf yatakları araziye bilinen peri bacaları formunu kazandırmış. Volkanik tüflerin oluşturduğu dikkat çekici manzarasıyla bir açık hava müzesi olan alan, Bizans kilise mimarisi ve dinsel sanat tarihi açısından en önemli izleri taşıyor. Engebeli olması bölgenin dinî inzivaya çekilmek isteyenler için sığınma merkezi olmasını sağlamış.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Açıklama - betimleme - karşılaştırma
- B) Açıklama - benzetme - öyküleme
- C) Betimleme - örneklendirme - tartışma
- D) Öyküleme - tanık gösterme - benzetme
- E) Tartışma - karşılaştırma - örneklendirme

6. Yazara eserini değiştirmesi yönünde tavsiyede bulunan ya da emir veren editörler bazen de minnetle anılırlar. Patricia Highsmith, *Trendeki Yabancılar* romanını değiştirmesini tavsiye eden editörüne boyun eğer ve ortaya çıkan sonuçtan kendisi de memnun olur. Çehov küçük hikâyelerini yayımladığı derginin editörünün direktmesiyle daha kısa ve gerçekçi yazmak zorunda kalır. Bu zorunlu minimalizm, sonraları üslubunun başat özelliği olacaktır. Usta yazar, sanat anlayışını "Bana ayın parladığını söylemeyin, kırık camdaki parıltıyı gösterin." cümlesiyle özetleyecektir.

Bu parçada aşağıda verilenlerin hangilerine başvurulmuştur?

- A) Tartışma - tanımlama
- B) Karşılaştırma - benzetme
- C) Örneklendirme - alıntı yapma
- D) Tanımlama - sayısal verilerden yararlanma
- E) Benzetme - tanımlama

7. Ona oradan ayrılmadan önce birkaç şey daha söylemek istiyordum ama olmadı. Onun bu hâli beni yıkmıştı âdeta. Konuşacak durumda değildim, kelimelerin boğazıma dizilip düğümlenmesinden korkmuştum. Dudaklarımı ısıarak içine düştüğüm durumu onlara belli etmemeye çalışıyordum. Masanın üzerinde duran çantamdan mendilimi çıkardım, ayağa kalkıp soğuk odada pencereye doğru yöneldim, onlara sezdirmeden gözlerimi ovuşturup yanaklarımdan süzülen yaşları silerken bir yandan da derince nefes alarak rahatlama çalışıyordum.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Birinci kişili anlatımla oluşturulma
- B) Öyküleyici anlatıma başvurma
- C) Birden çok duyuya seslenme
- D) Betimleyici öğelerden yararlanma
- E) İkilemelere yer verme

8. Maçahel'de dikkate değer arkeolojik ve tarihî kalıntılar Efeler köyü girişinde bulunan Taş Kemer Köprü, Maral köyündeki İremit Camii, Uğur köyünde bulunan kilise ile Tamara Köprüsü ve iki eski hapisanedir. Ancak yörenin sözel ve yerel mimari kültürünün eşi ve benzeri yoktur. Halkın gözlerden uzak bir yaşam sürmesinden olacak, köylüler, günlük yaşamlarında, kutuyu andıran köy evlerinin ve ek yapılarının mimarisi ve yapılış tarzında, kullandıkları alet ve malzemelerde eski gelenekleri korumuşlar. Geleneksel halk dansları ve halk müziği kültürü insanları buraya davet ediyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- B) Karşılaştırma vardır.
- C) I. kişili anlatımdan yararlanılmıştır.
- D) Tahmin bildiren cümle vardır.
- E) Sessel yinelemeler vardır.

PARAGRAF

ANLATIM TEKNİKLERİ

1. Antalya'nın doğu kıyısında sizi bir başka doğal güzellik bekleyecek: Göz kamaştırıcı Aşağı ve Yukarı Düden Şelaleleri. Toros Dağları'nın kuzeyinde, Kırkgözler ve Pınarbaşı'ndan doğan Düden Şelaleleri, Antalya'nın batı sınırını belirliyor. Yer altından giden su, dağlardan kendine bir yol kazarak denize dökülüyor. Aşağı Düden Şelalesi son derece özel bir deneyim vadediyor. Lara'nın batı yakasında yer alan parkın kapısından girince ağaçların ördüğü bir gökyüzünün altında piknik için en uygun yerlerden biriyle karşılaşsınız.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Açıklamaya yer verilmiştir.
B) Söz sanatlarından yararlanılmıştır.
C) Olasılık içeren cümleler vardır.
D) Karşılaştırma yapılmıştır.
E) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.

2. Göller Yöresi'nde yaşıyoruz. Burası adalarla kaplı ama su adalarıyla... Roller tersine dönmüş. Bu sefer su parçaları birbirinden karayla ayrılıyor. Gölleri birer birer keşfettikçe büyük bir şaşkınlık ve hayranlıkla gördük ki adalar gibi göllerin de kendi karakterleri var. Hatta daha da fazlası, tamamen kendilerine ait dünyaları var. Her göl kendi şiirsel dansını yapıyor ve bu dansın olağanüstü ritmini kesin belirlenmiş sınırlarının ötesine, karaya da yaymayı başarıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici bir yol izlenmiştir.
B) Farklı yapıda cümlelere yer verilmiştir.
C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
D) Anlatıma duygular katılmıştır.
E) Bir alıntıya yer verilmiştir.

3. Doğuyoruz, ailemizin bizim için hayal ettiklerini öğrenerek ve kabullenerek büyüyoruz. Sonrasında kendimize ulaşmamız gereken hedefler ediniyoruz. Okulda başarı, ilişkilerde başarı, kariyerde başarı; başardığımızı düşündüğümüz her şey için listeye bir tik atıyoruz. Hedeflerimiz, isteklerimiz ve sahip olmak istediklerimizle ilgili bitmeyen listelerimizle hayat bir karnaval gibi görünüyor. Peki, sahiden öyle mi? Tik attıklarımızın bize neler kazandırdığını düşünürken sevinen kim? Aileniz? Patronunuz? Pekâla, siz bu karnavalın neresindesiniz?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişisel görüşler dile getirilmiştir.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Mecazlı söyleyişlere yer verilmiştir.
D) Soru cümleleriyle anlatıma canlılık katılmıştır.
E) Benzetme yapılmıştır.

4. Dünyada metro ağını kuran ve trafik ışıklarını insanlarla tanıştıran ilk şehir olan Londra'nın parklarla bezeli yeşil doğasına bırakıyorum kendimi. Bildiğim ya da bilmediğim kültürlerin birçoğunu aynı anda yan yana görebildiğim, kozmopolitliğin uçlarında gezen Londra'ya "bir defalık" desem sadece kendimi kandırırım. Her gidişimde bir sonraki sefere bırakacağım gezilecek bir köşesi, edinecek bir deneyimi, keşfedilecek bir tadı kalıyor. Artık biliyorum, Londra için daima bir "sonraki sefer" olacak.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) İkileme
B) Alıntı
C) Karşıtlık
D) Tahmin
E) Tanık gösterme

ANLATIM TEKNİKLERİ

5. Sakız Adası'na ismini veren damla sakızı hakkında dünyadaki en kapsamlı ilk ve tek müze olan Sakız Müzesi, adadaki damla sakızı kültürünü deneyimlemek için en doğru adres. Bilinen tarihi 14. yüzyıla uzanan damla sakızı üretiminin tüm aşamalarının interaktif bir şekilde anlatıldığı müze, 12 bin metrekarelik geniş bir alan üzerine kurulu. Bu alanın 5 bin metrekaresi sakız ağaçlarıyla bezeli. 2015 yılında açılan müzenin ilk bölümünde geleneksel damla sakızı hakkında bilgiler, ikinci bölümünde damla sakızının ekimi, işlenmesi ve adadaki üretim sahaları, üçüncü bölümünde ise damla sakızını pazarlama teknikleri ve bu ürünün ada için önemi anlatılıyor. Bu bölümlerden sonra bahçede damla sakızı ağaçları sizi misafir ediyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sayısal verilerden yararlanma
- B) Önerilere yer verme
- C) Dilin göndergesel işlevinden yararlanma
- D) Kişileştirmeye yer verme
- E) Karşılaştırmadan yararlanma

6. Yüzyıllardır sayısız medeniyete ev sahipliği yapmış bu topraklar, zengin tarihî ve kültürel özellikleri harmanlayarak bir "Medeniyetler Beşiği" oluşturmuştur. Doğası, insanı ve yöresel değerleriyle öne çıkan Anadolu, misafir ettiği herkesi büyülemeye devam ediyor. Büyük İskender'den Timurlenk'e kadar tarihin birçok ünlü simasını ağırlamış bu coğrafyada Hattilerden, Hititlere, Frigyalılardan Galatlara, Romalılardan Bizanslılara, Selçuklulardan Osmanlılara kadar sayısız medeniyetin izlerine tanık olursunuz. Bu izleri dünyanın sayılı görsel zenginlikleri arasında yer alan müzelerimizi gezerek deneyimleyebilirsiniz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kişileştirme
- B) Öneri
- C) Abartma
- D) Adlandırma
- E) Çoğullaştırma

7. Yapılan bir araştırmaya göre gençlerin sosyal medyayı kullanım sıklıkları, süreleri ve zamanları, bu mecrayla çok yakın ilişki içinde olduklarının gösteriyor. Bu araştırmaya göre gençlerin % 86'sı sosyal medyaya günde en az bir kez, % 72'si ise her gün birkaç kez bağlanıyor. Her üç gençten biri sosyal medyada günde en az üç saat geçiyor. Gençlerin en çok kullandığı sosyal medya mecrası % 89 ile Facebook. Bunu Youtube ve Instagram gibi paylaşım siteleri takip ediyor. Twitter da sosyal medyada popüler bir mecra. Gençlerin % 45'i bu siteyi kullanıyor. Öğrencilerin % 56'sı, çalışanların % 47'si, yükseköğretim mezunlarının % 49'u buradan paylaşımında bulunuyor.

Yazar bu parçanın ilk cümlesindeki savını inandırıcı kılmak için, aşağıdakilerden hangisine özellikle başvurmuştur?

- A) Tanımlamalara yer vermeye
- B) Öyküleyici anlatım yolunu seçmeye
- C) Tanık göstermeye yer vermeye
- D) Konuyu tartışma içinde sunmaya
- E) Sayısal verilerden yararlanmaya

8. Antalya ve çevresini keşfedebilmek için sonbahar büyük bir fırsat sunuyor. Şehir merkezinde Kaleiçi sokakları, Antalya Müzesinde çevre kazılardan gelen eserler insanı kendine hayran bırakıyor. Gürüldeyen sesleriyle Düden, Manavgat ve Kurşunlu Şelaleleri çok yakınlardan sizi usul usul çağırıyor. Çocuklarınız benim çocuklarım gibi teleferiğe meraklıysa Olimpos Teleferik'le 2365 metreye çıkabilirsiniz. Olimpos'un sönmeyen ateşini görmeyi, antik kentleri ziyaret etmeyi de unutmayın.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yinelemeden yararlanılmıştır.
- B) Anlatıcının duygusal etkilenmesi yansıtılmıştır.
- C) Değişik duyularla algılanabilen ayrıntılar vardır.
- D) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
- E) Önerilere yer verilmiştir.

SÖZCÜK TÜRLERİ

İSİM (AD) - ZAMİR (ADIL)

1. Aşağıdakilerin hangisinde cümleyi oluşturan sözcüklerin tümü addır?

- A) Yaz tatilinde köye gitmeyi düşünüyormuş.
 B) Onun dışarıda kimi beklediğini bilmiyorum.
 C) Evin bahçesinde erik ağaçları vardı.
 D) Masmavi bir gölün kenarında kamp kurduk.
 E) Burada akşamları sokaklar çok tenha oluyor.

2. Gün batarken sula fesleğenleri
 I II

Balkonun kokusu sokağa taşsın
 III

Sokaklar kayıp çocuklar gibi
 IV

Hırçındır, ürkek ve biraz şaşkın
 V

Bu dizelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi ötekilerden farklı türdedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. "Kimi isimler, çoğul eki almadıkları hâlde birden fazla varlığı karşılayabilir."

Aşağıdakilerin hangisinde, altı çizili sözcük bu açıklamaya örnek **olamaz**?

- A) Çoban, sürüsünü gür otlakların olduğu yaylalara doğru sürdü.
 B) Kuru!, raporunda şiddet içerikli oyunların gençlere zarar verdiğini belirtti.
 C) Takımımız birkaç yıldır genç ve yetenekli oyuncularını transfer ediyor.
 D) Her yıl bu vakitler okulda boya ve tadilat yapılır.
 E) Milletvekillerinin hazırladığı yasa tasarısı Meclise sunuldu.

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde somut bir ada yer **verilmemiştir**?

- A) Gökyüzü sarardı o zaman bulutlar kirlendi
 B) Uzun bir sessizlik oluyorsun dağlara baksam
 C) Uçaklar, gemiler, trenler çiziyorsun duvarlara
 D) Tek yaprak bile kıpırdamıyor nedense
 E) Sevgi, hoşgörü, dostluk yalanmış hepsi

5. "Tür (cins) adları, bazen özel ad olarak kullanılabilir."

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi özel bir addır?

- A) Hava o kadar kasvetli ki yağmur yağacak.
 B) Deniz, çünkü sözlerimize çok alınmış.
 C) Toprak, cömert burada, ne ekerseniz yetişir.
 D) Ay ışığında dışarıya çıkıp sokaklarda dolaştım biraz.
 E) Pamuk, çiftçilerin göz bebeğidir Çukurova'da.

6. Bu hayâle uyur Bursa her gece
 Her şafak onunla uyanır, güler
 Gümüş aydınlıkta serviler, güller
 Serin hülyasıyla çeşmelerinin
 Başındayım sanki bir mucizenin

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi **yoktur**?

- A) Tekil isim B) Çoğul isim
 C) Özel isim D) Soyut isim

E) Topluluk ismi

İSİM (AD) - ZAMİR (ADIL)

7. Aşağıdakilerin hangisinde kişi adlı (zamir) kullanılmamıştır?

- A) Senin okuduğun kitapları alabilir miyim?
- B) Sizin siparişlerinizi yetiştirmeye çalışıyoruz.
- C) Bana doğum günümde bir tablo hediye etti.
- D) Bunları masanın üstüne kim koymuş?
- E) Onları yemeğe davet etmek iyi bir fikirdi.

8. O yıllarda bu sokakta eski bir köşk vardı. Burada oturan yaşlı kadın bize masallar anlatırdı. Ancak yaşlı kadın öldükten sonra köşk yandı ve onun yerine yeni bir bina yapıldı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri zamir değildir?

- A) I. ve II.
- B) I. ve III.
- C) II. ve V.
- D) III. ve IV.
- E) IV. ve V.

9. Sensiz yaşayamam demişti unutmaya bunu Yeniden rastlarsan ona tanıyacaktır seni

Bu dizelerde altı çizili zamirlerin türleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) İşaret zamiri - işaret zamiri
- B) Kişi zamiri - işaret zamiri
- C) İşaret zamiri - kişi zamiri
- D) Belgisiz zamir - kişi zamiri
- E) İşaret zamiri - dönüşlülük zamiri

10. Aşağıdakilerin hangisinde ilgi adlı vardır?

- A) Sokaktaki gürültüyü duyan pencereye koştu.
- B) Öğleye doğru sabahki fırtına dinmiş, güneş çıkmıştı.
- C) Tam maçı izlemeye başlamıştık ki elektrikler kesiliverdi.
- D) Onların evi bizimkinden daha büyük ve genişti.
- E) Treni kaçıncı bir sonrakine binmek için dört saat beklemek zorunda kaldık.

11. "O" sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi adlı (şahıs zamiri) olarak kullanılmıştır?

- A) O bahçeye ceviz fidanları dikmişler.
- B) Bu konuları konuşmak için onunla buluştuk.
- C) Onları raflara dikkatlice yerleştirdim.
- D) Annem çiçekleri göstererek onlara biraz su dök, dedi.
- E) Onu yıllar önce bir fuarda satın almıştım.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz zamir vardır?

- A) Bu işleri biz yapacaktık.
- B) Bazı günler dışarıda yemek yiyordum.
- C) Satın aldığı kitapların hepsini okumuş.
- D) Onun nerede olduğunu bilmiyorum.
- E) Eşyaları dolaba kendisi yerleştirmiş.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, soru anlamı bir zamirle sağlanmıştır?

- A) Siz, İstanbul'a daha önce geldiniz mi?
- B) Onun cebine ne koyduğunu gördün mü?
- C) Geçen yaz tatile nereye gitmiştiniz?
- D) Onlar bu binanın kaçınca katında oturuyor?
- E) Kurumda sizinle hangi yetkili konuştu?

14. "Kimi zamirler, özneyi pekiştirerek belirtirler. Bunlar tek başlarına asıl şahıs zamirlerinin yerini tutabildikleri gibi, onlarla birlikte de kullanılabilirler."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklama-ya uygun bir zamir vardır?

- A) Onun sözlerinden bir şey anlamamıştım.
- B) Bana göre anlatılanlar gerçekleri yansıtmıyor.
- C) O, yıllar önce oraya çalışmak için gitmişti.
- D) Onun yardımsever olduğunu herkes bilir.
- E) Bu evin bütün odalarını ben kendim boyadım.

SÖZCÜK TÜRLERİ

SIFAT (ÖN AD)

1. Aşağıdakilerin hangisinde niteleme sıfatı **kullanılmamıştır**?

- A) Dedem eski bir konakta oturuyor.
- B) Okuldaki geniş salonda spor yapıyoruz.
- C) Maçtan önce taraftarlar heyecanlı görünüyor.
- D) Sıcak günlerde ağacın gölgesinde otururduk.
- E) Yaylanın soğuk suyundan kana kana içtik.

2. Aşağıdakilerin hangisinde işaret sıfatı vardır?

- A) Koridorun sonunda bekleme salonumuz var.
- B) Daha yolun yarısında otobüsten garip sesler gelmeye başladı.
- C) Her alanda yüksek başarıyı hedeflemeliyiz.
- D) Size o eşyalara dokunmamanızı söylemiştim.
- E) Buraya sizinle tartışmaya gelmemiştik.

3. Aşağıdakilerin hangisinde sayı sıfatı **yoktur**?

- A) Onunla ormandaki kampta dört gün kaldık.
- B) Bir zamanlar kentin dışında ormanlar vardı.
- C) Bu apartmanın onuncu katında oturuyorlar.
- D) Ödül olarak hepimize beşer ceviz vermişti.
- E) Onunla yarım saat sonra görüşeceğiz.

4. "Bu" sözcüğü, aşağıdaki dizelerin hangisinde tür bakımından ötekilerden **farklıdır**?

- A) Var olan bir sen, bir ben, bir de bu bahar
- B) Bilmezler ki, bu hayatla yoktur alâkam
- C) Ne hikmettir bu, ne güzelliştir böyle
- D) Bu güler yüzlü adam ben değilim
- E) Her vakit bu rüzgâr böyle esmeyecek

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ad, birden çok sıfatla nitelenmiştir?

- A) Sıcak günlerde sahile inip denize girerek serinlerdik.
- B) Kadın, oğlunun ne kadar karakterli ve başarılı biri olduğunu anlatır dururdu.
- C) Kış gelince dağlar bembeyaz kar örtüsüyle kaplanırdı.
- D) Son yıllarda büyük kentlerde yeşil alanların artırılması için çalışmalar yapılıyor.
- E) Eski arkadaşımın bir araya gelince geçmişteki günlerden konuştuk.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz sıfat **kullanılmamıştır**?

- A) Otel müşterilerimiz bütün etkinliklerden ücretsiz olarak faydalanabilir.
- B) Hava yolu şirketi uçağın saatini değiştirirken hiçbir açıklama yapmadı.
- C) Bize bazı şirket çalışanlarının izne çıkacağını söylediler.
- D) Teknik servis kısa zaman içinde eve gelmişti.
- E) Maçın birkaç dakika içinde başlamasını bekliyoruz.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtme sıfatı **yoktur**?

- A) Bu sıcakta hiçbir yere gidemeyiz.
- B) İki hafta sonra okullar tatil oluyor.
- C) Salonda güzel bir tablo vardı.
- D) Bazı üyeler toplantıya yetişemedi.
- E) Sitenin en güzel dairesinde oturuyor.